

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach

**Informacja o działalności
w roku 2022**

SPIS TREŚCI

WYKAZ POWTARZAJĄCYCH SIĘ SKRÓTÓW	5
WPROWADZENIE	5
DZIAŁ I RUCH KADROWY I RUCH SPRAW	12
DZIAŁ II DZIAŁALNOŚĆ ORZECZNICZA	21
ROZDZIAŁ 1 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH	21
1.1. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG	21
1.2. PODATEK AKCYZOWY	28
1.3. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH	29
1.4. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH	34
1.5. PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN	40
1.6. PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH	40
1.7. OPŁATA OD ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH	41
1.8. PRZEDAWNIEŃ ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH	41
ROZDZIAŁ 2 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH	43
ROZDZIAŁ 3 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI PRAWOTWÓRCZEJ ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	45
ROZDZIAŁ 4 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE INFORMACJI PUBLICZNEJ	48
ROZDZIAŁ 5 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH FORM WSPARCIA	50
ROZDZIAŁ 6 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE PRAWA BUDOWLANEGO	55
ROZDZIAŁ 7 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE TRANSPORTU DROGOWEGO	56
ROZDZIAŁ 8 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE UPRAWNIEŃ DO KIEROWANIA POJAZDAMI	57
ROZDZIAŁ 9 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE GOSPODARKI WODNEJ	58

ROZDZIAŁ 10 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE WYWŁASZCZENIA NIERUCHOMOŚCI	59
ROZDZIAŁ 11 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ZGŁOSZEŃ CELNYCH	59
ROZDZIAŁ 12 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE EWIDENCJI ZABYTKÓW	60
ROZDZIAŁ 13 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.....	61
ROZDZIAŁ 14 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE AKTÓW STANU CYWILNEGO	62
ROZDZIAŁ 15 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ	62
DZIAŁ III DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA	65
ROZDZIAŁ 1 OBCHODY STULECIA SĄDOWNICTWA ADMINISTRACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	65
1.1. KOMITET HONOROWY.....	65
1.2. UROCZYSTOŚĆ NA WPiA UŚ	65
1.3. ODZNACZENIE PAŃSTWOWE	69
1.4. KSIĘGA PAMIĄTKOWA.....	69
1.5. POLSKO–NIEMIECKIE SEMINARIUM SĘDZIÓW	71
1.6. MEDAL, FOLDER, BROSZURA, TABLICA, ALBUM.....	72
1.7. WYSTĄPIENIE PREZESA WSA W GLIWICACH LESZKA KIERMASZKA.....	73
1.8. WYKŁAD PROF. DRA HAB. RYSZARDA MIKOSZA	77
ROZDZIAŁ 2 WYDZIAŁ INFORMACJI SĄDOWEJ.....	84
2.1. WŁAŚCIWOŚĆ	84
2.2. UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI PUBLICZNEJ O DZIAŁALNOŚCI SĄDU	85
2.3. PROWADZENIE SPRAW PETYCJI, SKARG I WNIOSKÓW.....	85
2.4. EGZEKUCJA NIEUISZCZONYCH NALEŻNOŚCI SĄDOWYCH	87
2.5. PUBLIKACJE ORZECZEŃ W DZIENNIKU URZĘDOWYM	88
2.6. RZECZNIK PRASOWY	88
2.7. POZOSTAŁE CZYNNOŚCI.....	89
ROZDZIAŁ 3 KONTAKTY	91
3.1. KONTAKTY KRAJOWE	91
3.2. KONTAKTY ZAGRANICZNE.....	93

ROZDZIAŁ 4 SZKOLENIA I NARADY REFERENDARZY SĄDOWYCH, ASYSTENTÓW SĘDZIÓW I PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNYCH	93
ROZDZIAŁ 5 ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE PROWADZONE PRZEZ SĘDZIÓW I ASESORÓW SĄDOWYCH W SZKOŁACH WYŻSZYCH	96
ROZDZIAŁ 6 ORZEKANIE W NACZELNYM SĄDZIE ADMINISTRACYJNYM	97
ROZDZIAŁ 7 ZAJĘCIA DLA APLIKANTÓW ADWOKACKICH, RADCOWSKICH I SĘDZIOWSKICH.....	97
ROZDZIAŁ 8 SĘDZIOWIE NSA I SĘDZIOWIE WSA W GLIWICACH POWOŁANI PRZEZ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU ADWOKACKIEGO LUB EGZAMINU RADCOWSKIEGO	98
ROZDZIAŁ 9 PYTANIA DO TRYBUNAŁU KONSTITUYCJNEGO I TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ	98
ROZDZIAŁ 10 ZDANIA ODREBNE.....	99
ROZDZIAŁ 11 PRZYJĘCIA INTERESANTÓW PRZEZ PREZESA SĄDU	99

WYKAZ POWTARZAJĄCYCH SIĘ SKRÓTÓW

WSA	- Wojewódzki Sąd Administracyjny
NSA	- Naczelny Sąd Administracyjny
Dz. U.	- Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
Dz. Urz. UE	- Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
t. j.	- tekst jednolity

WPROWADZENIE

W roku 2022 przypadła setna rocznica utworzenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie, ale również sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim. 1 września 1922 r. oficjalnie rozpoczął bowiem działalność Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach. Jego utworzenie stanowiło ewenement, gdyż w całym okresie dwudziestolecia międzywojennego postulat powołania sądownictwa administracyjnego udało się zrealizować jedynie w trzech ówczesnych województwach: w województwie pomorskim (WSA w Toruniu), w województwie poznańskim (WSA w Poznaniu) i właśnie w województwie śląskim. Z tego powodu, z inicjatywy WSA w Gliwicach w minionym roku odbyły się obchody 100-lecia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, które wiązały się z organizacją wydarzeń opisanych w Rozdziale I Działu III niniejszego opracowania.

W jubileuszowym roku 2022 Prezesem WSA w Gliwicach był Sędzia NSA Leszek Kiermaszek, Wiceprezesami – Sędzia NSA Anna Apollo oraz Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut, a Dyrektorem – Stanisław Garncarz.

Kolegium Sądu działało pod przewodnictwem Prezesa Sądu w składzie: Sędzia NSA Anna Apollo, Sędzia NSA Bonifacy Bronkowski (do 28 maja 2022 r., a zatem do dnia przejścia w stan spoczynku), Sędzia WSA dr hab. Grzegorz

Dobrowolski (od 2 czerwca 2022 r., to jest od dnia wyboru), Sędzia WSA Małgorzata Herman (od 2 czerwca 2022 r., to jest od dnia wyboru), Sędzia WSA Elżbieta Kaznowska, Sędzia WSA Bożena Pindel oraz Sędzia WSA Bożena Suleja-Klimczyk.

Sąd funkcjonował w strukturze trzech wydziałów orzeczniczych oraz Wydziału Informacji Sądowej:

- 1) Wydziałowi I przewodniczył Sędzia NSA Eugeniusz Christ, a jego zastępcą była Sędzia WSA Bożena Pindel;
- 2) Wydziałowi II przewodniczył Sędzia WSA Rafał Wolnik, a jego zastępcami byli: Sędzia NSA Bonifacy Bronkowski (do 28 maja 2022 r., czyli do dnia przejścia w stan spoczynku) oraz Sędzia WSA dr hab. Stanisław Nitecki (od 1 czerwca 2022 r.);
- 3) Wydziałowi III przewodniczył Sędzia NSA Krzysztof Wujek, a jego zastępcą była Sędzia NSA Anna Apollo;
- 4) Wydziałowi Informacji Sądowej przewodniczył Sędzia WSA dr Paweł Kornacki, który był jednocześnie rzecznikiem prasowym sądu.

Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 1-3 zarządzenia nr 31 Prezesa NSA z 5 sierpnia 2021 r. w sprawie utworzenia wydziałów orzeczniczych w wojewódzkich sądach administracyjnych i zakresu ich działania właściwość rzeczowa wydziałów orzeczniczych w WSA w Gliwicach kształtowała się następująco (w nawiasach podano symbole spraw):

- 1) do właściwości Wydziału I należały sprawy dotyczące: podatku od towarów i usług (6110), podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym zryczałtowanych form opodatkowania (6112), podatku dochodowego od osób prawnych (6113), podatku od spadków i darowizn (6114), podatków od nieruchomości, w tym podatku leśnego, podatku rolnego i łącznego zobowiązania pieniężnego (6115), podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej oraz innych podatków i opłat (6116), odpowiedzialności podatkowej osób trzecich, ulg płatniczych (6117), egzekucji świadczeń pieniężnych, zabezpieczenia zobowiązań podatkowych (6118), innych zagadnień z zakresu zobowiązań podatkowych (6119), egzekucji należności

pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej (6537);

- 2) do właściwości Wydziału II należały sprawy dotyczące: budownictwa (601), dopuszczenia pojazdów do ruchu (6030), uprawnień do kierowania pojazdami (6031), innych zagadnień z zakresu prawa o ruchu drogowym (6032), zjazdów z dróg publicznych (6034), innych zagadnień odnoszących się do dróg publicznych (6036), innych zagadnień z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi (6039), ludności (605), gospodarki mieniem (607), gospodarki wodnej (609), komunalizacji mienia (610), geodezji i kartografii (612), środowiska (613), zagospodarowania przestrzennego (615), rolnictwa i leśnictwa (616), wywłaszczenia (618), obronności (624), cudzoziemców (627), kościołów (628), przejęcia mienia (629), pomocy społecznej (632), kombatantów (634) kultury i sztuki (636), ochrony danych osobowych (647), ochrony informacji niejawnych (649), świadczeń społecznych w drodze wyjątku (650) i lustracji (654);
- 3) do właściwości Wydziału III należały sprawy dotyczące: cen (602), zajęcia pasa drogowego, w tym zezwoleń, opłat i kar z tym związanych (6033), opłat i kar za przejazd pojazdem nienormatywnym (6035), transportu drogowego i przewozów (6037), innych niż wyżej wymienione uprawnień do wykonywania czynności i zajęć w sprawach z zakresu dróg, kolei, lotnictwa i żeglugi (6038), działalności gospodarczej (604), geologii i górnictwa (606), energetyki (608), podatku akcyzowego (6111), edukacji (614), uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć (617), pracy (619), zdrowia (620), spraw mieszkaniowych (621), ubezpieczeń majątkowych (622), jakości (623), telemediów (625), samorządu terytorialnego (626), ceł (630), broni i materiałów wybuchowych (631), zatrudnienia (633), kultury fizycznej (635), spraw kapitałowych i bankowości (637), innych zagadnień (645), własności przemysłowej (646), informacji publicznej (648), funduszu emerytalnego (651), ubezpieczeń zdrowotnych (652), dotacji oraz subwencji z budżetu państwa, w tym dla jednostek

samorządu terytorialnego (6531), kwestii budżetowych jednostek samorządu terytorialnego (6532), absolutorium dla organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego (6533), zamówień publicznych (6534), odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (6535), ulg w spłacaniu należności, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej (6536), innych zagadnień o symbolu podstawowym 653 (6539) oraz subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych (655).

Właściwość oraz czynności podejmowane w Wydziale Informacji Sądowej zostaną przedstawione w Rozdziale 2 Działu III niniejszego opracowania.

W 2022 r. na działalność orzeczniczą WSA w Gliwicach w dalszym ciągu rzutowały zmiany organizacyjne związane ze stanem epidemii ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 20 marca 2020 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491, ze zm.).

Stan epidemii został odwołany z dniem 16 maja 2022 r., to jest z dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1027). Niemniej jednak, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z tego samego dnia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1028) w okresie od dnia 16 maja 2022 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W związku z powyższym na podstawie art. 15zsz⁴ ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.), w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, wojewódzkie sądy administracyjne zostały zobligowane do

przeprowadzania w dalszym ciągu rozprawy na odległość z jednoczesnym przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie musiały przebywać w budynku Sądu.

W rezultacie, stosownie do powołanego uregulowania ustawowego oraz w związku z zarządzeniem nr 13 Prezesa WSA w Gliwicach z 3 lipca 2021 r. w sprawie zmiany zarządzenia o szczególnych rozwiązaniach organizacyjnych w warunkach zagrożenia wirusem SARS-CoV-2, rozprawy przed WSA w Gliwicach do końca 2022 r. były przeprowadzane przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Osoby uczestniczące w rozprawie mogły, lecz nie musiały przebywać w budynku Sądu. Warunkiem uczestnictwa w rozprawie zdalnej było, co do zasady, złożenie wniosku i podanie w nim adresu elektronicznego ePUAP, zgodnie z art. 74a § 1 pkt 3 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.; dalej: „p.p.s.a.”) wraz z oświadczeniem, że wnioskodawca posiada urządzenie techniczne umożliwiające transmisję obrazu i dźwięku. Na ów adres Sąd przysyłał zainteresowanemu informację o technicznych uwarunkowaniach udziału w rozprawie zdalnej wraz z linkiem, za pomocą którego w wyznaczonym terminie rozprawy umożliwiona miała być transmisja obrazu i dźwięku. W ciągu minionego roku linki takie wysłano 1.694 razy, z czego 888 w Wydziale I, 326 w Wydziale II, a 480 w Wydziale III. Zarazem osobom niemogącym uczestniczyć w rozprawie zdalnej, w szczególności jeśli nie posiadały one urządzeń technicznych pozwalających na bezpośrednią transmisję obrazu i dźwięku, umożliwiono udział w rozprawie w budynku Sądu.

Warto również wspomnieć o wprowadzonej z dniem 15 lipca 2022 r. nowelizacji ustawy z 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2492; dalej: „p.u.s.a.”). Otóż na mocy ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1259) wprowadzono art. 5a p.u.s.a., przewidujący nową instytucję procesową, umożliwiającą badanie spełnienia przez sędziego (asesora) sądu administracyjnego wymogów niezawisłości i bezstronności

z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy zostaną podniesione wątpliwości co do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy.

Wraz z wejściem w życie tej instytucji rozpoczęto w Sądzie realizację nałożonego przez ustawodawcę obowiązku zawiadomienia skarżących oraz uczestników postępowania o składzie rozpoznającym sprawę co do istoty. Obowiązek ten ustawodawca przewidział również w sytuacji zmiany składu wyznaczonego do rozpoznania sprawy, o którym wcześniej uprawniony do złożenia wniosku został już zawiadomiony, przy kolejnym piśmie w sprawie. Jednak w tej drugiej sytuacji, w razie konieczności zmiany składu orzekającego na krótko przed zaplanowanym terminem posiedzenia Sądu (np. w razie zwolnienia lekarskiego członka składu orzekającego) brak zgody na rozpoznanie sprawy przez zmieniony skład Sądu, przez wszystkich obecnych na rozprawie uprawnionych do złożenia wniosku, powodował konieczność odstąpienia od rozpoznania sprawy. Z tej przyczyny odroczone termin rozpoznania 17 spraw, w których rozprawy zostały już wyznaczone, a także zdjęto z wokandy 24 sprawy podlegające rozpoznaniu w trybie uproszczonym, w których wyznaczono termin posiedzenia niejawnego.

Wpłynęły natomiast tylko dwa wnioski o zbadanie spełniania przez sędziego (asesora) wymogu niezawisłości i bezstronności. Jeden z nich został odrzucony, jako spóźniony, postanowieniem z 26 września 2022 r., sygn. akt I SA/GI 1678/21. Drugi uznano za bezprzedmiotowy i pozostawiono bez dalszego biegu na mocy zarządzenia Przewodniczącego Wydziału I wydanego w dniu 23 stycznia 2023 r. w sprawie o sygn. akt I SA/GI 1656/21, z uwagi na to, że postanowieniem w tej sprawie wydanym w dniu 9 stycznia 2023 r. sędzia, którego wniosek ten dotyczył, został wyłączony od orzekania w tej sprawie.

Rok 2022 był rokiem, w którym w sądach administracyjnych wprowadzono repertoria elektroniczne. Nastąpiło to na podstawie zarządzenia nr 5 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z 2 lutego 2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych.

Zarządzeniem nr 31 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z 31 maja 2022 r. w sprawie doskonalenia zawodowego sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów w sądach administracyjnych przy WSA w Gliwicach utworzono Regionalny Ośrodek Szkoleniowy, na którego czele stanął Prezes WSA w Gliwicach. Ośrodkowi powierzono realizację zadań związanych z organizacją doskonalenia zawodowego kadr sędownictwa administracyjnego pełniących urząd lub zatrudnionych w Wojewódzkich Sądach Administracyjnych w Gliwicach, Krakowie, Opolu i Wrocławiu.

W dalszej części opracowania przedstawione zostały te rozstrzygnięcia, których problematyka stanowiła istotny wkład w działalność orzeczniczą Sądu, a także budziła zainteresowanie społeczne lub medialne (zob. Dział II). Przy czym omówieniu poddano zarówno orzeczenia, które stały się już prawomocne, jak i te, które nie uzyskały jeszcze tej cechy.

Ponadto w opracowaniu zestawiono podstawowe dane dotyczące ruchu kadrowego i ruchu spraw (Dział I), a także informacje odnoszące się do działalności pozaorzeczniczej Sądu (Dział III). W tym ostatnim dziale, jak już wspomniano, zamieszczono m. in. informacje dotyczące obchodów stulecia utworzenia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim.

DZIAŁ I RUCH KADROWY I RUCH SPRAW

1 stycznia 2022 r. w WSA w Gliwicach orzekało 32 sędziów (NSA i WSA) i 5 asesorów, a 31 grudnia 2022 r. – 33 sędziów (NSA i WSA) i 5 asesorów.

Lista sędziów NSA orzekających w WSA w Gliwicach:

- 1) Anna Apollo
- 2) Bonifacy Bronkowski (stan spoczynku od 28 maja 2022 r.)
- 3) Eugeniusz Christ
- 4) Krzysztof Wujek

Lista sędziów WSA w Gliwicach:

- 1) Barbara Brandys-Kmiecik
- 2) Piotr Broda
- 3) dr Agata Ćwik-Bury
- 4) dr hab. Grzegorz Dobrowolski
- 5) dr hab. Dorota Fleszer
- 6) Wojciech Gapiński
- 7) dr Adam Gołuch
- 8) Magdalena Jankiewicz
- 9) Edyta Kędzierska
- 10) dr Paweł Kornacki
- 11) Beata Kalaga-Gajewska
- 12) dr Krzysztof Kandut
- 13) Dorota Kozłowska
- 14) Małgorzata Herman
- 15) Elżbieta Kaznowska
- 16) prof. dr hab. Andrzej Matan (stan spoczynku od 31 marca 2022 r.)
- 17) Beata Machcińska
- 18) Borys Marasek (powołanie 28 lutego 2022 r.; objęcie stanowiska 11 marca 2022 r.)
- 19) prof. dr hab. Adam Nita

- 20) dr hab. Stanisław Nitecki
- 21) Krzysztof Nowak (powołanie: 28 lutego 2022 r. objęcie stanowiska 21 marca 2022 r.)
- 22) Barbara Orzepowska-Kyć
- 23) Bożena Pindel
- 24) dr Anna Rotter
- 25) Marzanna Sałuda
- 26) Renata Siudyka
- 27) Katarzyna Stuła-Marcela (powołanie 14 listopada 2022 r.; objęcie stanowiska 8 grudnia 2022 r.)
- 28) Bożena Suleja-Klimczyk
- 29) Anna Tyszkiewicz-Ziętek
- 30) Rafał Wolnik
- 31) dr hab. Artur Żurawik

Lista asesorów WSA w Gliwicach:

- 1) Tomasz Dziuk
- 2) Monika Krywow
- 3) dr Aneta Majowska
- 4) Piotr Pyszny
- 5) Katarzyna Stuła-Marcela (8 grudnia 2022 r. objęła stanowisko sędziego)
- 6) Aleksandra Żmudzińska (powołanie 1 marca 2022 r.; objęcie stanowiska 14 marca 2022 r.)

1 stycznia 2022 r. w WSA w Gliwicach zatrudnionych było łącznie 139 pracowników, w tym – oprócz sędziów (32) i asesorów (5) – 6 referendarzy, 63 urzędników sądowych, 22 asystentów sędziego i 11 innych pracowników.

Na koniec 2022 r. łączna liczba zatrudnionych pracowników (139) pozostała niezmienną. Zwiększeniu (z 32 do 33) uległa jedynie liczba sędziów i zmniejszeniu (z 11 do 10) innych pracowników.

Działalność ubiegłoroczną tutejszy Sąd rozpoczął z liczbą 2.446 spraw oczekujących na załatwienie, obejmującą 2.258 spraw zarejestrowanych w repertorium SA, 163 spraw w repertorium SAB (łącznie w obu kategoriach:

2.421 spraw), 16 spraw z repertorium SO oraz 9 spraw z repertorium SPP. Na koniec 2022 r. ilość spraw pozostałych do załatwienia uległa zmniejszeniu o 424 sprawy i wyniosła 2.022 sprawy, w tym 1.887 spraw z repertorium SA, 122 sprawy z repertorium SAB, 9 spraw z repertorium SO oraz 4 sprawy z repertorium SPP.

W ciągu 2022 r. wpłynęło 5.307 skarg we wszystkich kategoriach (w roku 2021 zarejestrowano 5.727 skarg), a zatem o 420 skarg mniej niż w roku 2021.

Na globalny wpływ spraw w 2022 r. składało się: 4.495 spraw zapisanych w repertorium SA (w poprzednim roku 5.223), 699 spraw w repertorium SAB (w poprzednim roku 414), 64 sprawy z repertorium SO (w ubiegłym roku 41) i 56 spraw z repertorium SPP (w ubiegłym roku 49).

Zakończono natomiast 5.731 spraw (w tym 4.866 z repertorium SA, 740 z repertorium SAB, 57 z repertorium SO i 61 z repertorium SPP), a zatem więcej niż w 2021 r. (w poprzednim roku łącznie 5.142, w tym w poszczególnych repertoriach odpowiednio 4.684, 364, 40, 54).

Średni miesięczny wpływ wynosił łącznie 442,2 sprawy (poprzednio 477,3), natomiast załatwiono średnio 477,5 (poprzednio 428,5) spraw miesięcznie. Największy wpływ odnotowano w Wydziale II, najmniejszy odnotowano w Wydziale III, w tym też Wydziale został opanowany wpływ spraw. Najmniejszą zaległość osiągnął Wydział III. Obliczenia te obejmują załatwienia końcowe na rozprawach, których wyznaczono 480 (w roku 2021 – 213), czyli średniomiesięcznie 40 oraz na posiedzeniach niejawnych, których wyznaczono 1.315 (w roku 2021 - 1.489), w tym 338 wyznaczonych przez referendarzy (poprzednio 211), czyli średniomiesięcznie 110. Nie uwzględniają natomiast orzekania na posiedzeniach niejawnych w kwestiach wпадkowych, podczas których wydano 2.037 orzeczeń niekończących postępowania (w 2021 r. 1.469), nadto 5.002 o stwierdzeniu prawomocności orzeczeń (w poprzednim roku 4.403). Referendarze wydali 999 postanowień i 212 zarządzeń (poprzednio odpowiednio 919 i 219).

Średniostatystycznie na jednego sędziego i asesora (bez uwzględnienia zmniejszonego obciążenia sędziów funkcyjnych oraz sędziów orzekających wyłącznie w NSA, przyjmując realną obsadę na poziomie 38 sędziów i asesorów)

przypadało zatem 11,6 nowych spraw miesięcznie (poprzednio 12,9), zaś średnia ilość załatwień na osobę miesięcznie wynosiła 12,5 spraw (poprzednio 11,6). Wskaźnik sprawności postępowania wynosił dla wszystkich spraw w Sądzie w omawianym okresie 4,23 (poprzednio 5,71).

W 2022 r. wpłynęło 1.660 skarg kasacyjnych (1.302 w poprzednim roku) i 481 zażaleń (406 w poprzednim roku). Przy czym NSA rozpoznał 1.004 skargi kasacyjne, a więc więcej niż w roku poprzednim (969), natomiast zażaleń 328 (w roku 2021 - 263). W odniesieniu do orzeczeń kończących postępowanie stabilność orzecznictwa ukształtowała się na poziomie 77,99 % (spośród rozpoznanych spraw uchylono 221 orzeczeń), a więc jest niższa w stosunku do 2021 r. (78,53 %). Natomiast w zakresie postanowień objętych zażaleniami stabilność wyniosła 87,2 % (spośród rozpoznanych zażaleń uwzględniono 42) i jest wyższa niż w 2021 r. (85 %).

Sędziowie i asesory sporządzili 4.805 (w roku ubiegłym 4.278) uzasadnień orzeczeń kończących postępowanie, zatem średniomiesięcznie (bez korekt obciążenia) 400; na osobę sędziego i asesora przypadało średniomiesięcznie 10,5 uzasadnienia. Natomiast łącznie we wszystkich sprawach, to jest kończących i niekończących postępowania sporządzono 6.842 (poprzednio 5.747) uzasadnień, zatem średniomiesięcznie (bez korekt obciążenia) 570, a na osobę sędziego i asesora średnio na miesiąc przypadało ich 15.

W postępowaniu uproszczonym (art. 119 ustawy z 30 sierpnia 2022 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.; dalej: „p.p.s.a.”) w skali Sądu załatwiono 1.800 spraw (wydano 1.770 wyroków i 30 postanowień).

Nie przeprowadzono postępowania mediacyjnego.

Odnotowano wpływ 967 wniosków o przyznanie prawa pomocy, w tym 428 wniosków tylko o zwolnienie od kosztów sądowych; 233 wniosków tylko o ustanowienie pełnomocnika procesowego; 306 wniosków zarówno o zwolnienie od kosztów sądowych, jak i ustanowienia pełnomocnika procesowego.

Załatwiono 1.039 wniosków o przyznanie prawa pomocy, w tym 442 wnioski tylko o zwolnienie od kosztów sądowych (co do całości wniosku

przyznano prawo pomocy 39 razy, co do części wniosku 35 razy, 192 razy odmówiono zwolnienia od kosztów sądowych, 115 wniosków pozostawiono bez rozpoznania, 61 wniosków załatwiono w inny sposób); 223 wnioski tylko o ustanowienie pełnomocnika procesowego (91 razy ustanowiono pełnomocnika, 71 razy odmówiono przyznania prawa pomocy, 50 wniosków pozostawiono bez rozpoznania, 11 wniosków załatwiono w inny sposób); 374 wnioski zarówno o zwolnienie od kosztów sądowych, jak i ustanowienie pełnomocnika procesowego (45 razy przyznano prawo pomocy co do całości wniosku, 81 razy przyznano prawo pomocy co do części wniosku, 170 razy odmówiono przyznania prawa pomocy, 45 wniosków pozostawiono bez rozpoznania, 33 wniosków załatwiono w inny sposób).

Zarejestrowano 103 sprawy zainicjowane sprzeciwem wniesionym na podstawie art. 64a p.p.s.a. Natomiast załatwionych zostało 112 takich spraw.

Nie zastosowano art. 145a p.p.s.a. (zobowiązanie organu do wydania decyzji lub postanowienia)

W 2022 r. art. 179a p.p.s.a. (autokontrola) zastosowano 12 razy.

Odnotowano wpływ 699 skarg na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (art. 149 p.p.s.a.), 76 wniosków o wymierzenie grzywny na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a., 80 wniosków o przyznanie od organu sumy pieniężnej na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a.

Załatwiono: 740 spraw ze skarg na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (przy czym 96 skarg uwzględniono, 131 skarg oddalono, 488 skarg odrzucono, 19 spraw załatwiono w inny sposób, a 6 spraw zamknięto); 65 spraw dotyczących wymierzenia grzywny na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a. (w 3 przypadkach wymierzono grzywnę na wniosek, w 2 przypadkach wymierzono grzywnę z urzędu, w 19 przypadkach wniosek o wymierzenie grzywny oddalono, a w 41 przypadkach sprawę załatwiono w inny sposób); 73 sprawy dotyczące przyznania od organu sumy pieniężnej na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a. (w 16 przypadkach przyznano sumę pieniężną na wniosek, w 7 przypadkach przyznano sumę pieniężną z urzędu, w 16 przypadkach oddalono wniosek o przyznanie sumy pieniężnej, a w 34 przypadkach sprawę załatwiono w inny sposób).

Odnotowano wpływ 5 skarg na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (art. 154 p.p.s.a.), 4 wniosków o wymierzenie grzywny na podstawie art. 154 § 1 p.p.s.a. oraz 2 wniosków o przyznanie od organu sumy pieniężnej na podstawie art. 154 § 7 p.p.s.a.

Załatwiono 6 spraw ze skarg na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (przy czym w 2 przypadkach skargę uwzględniono, w 2 przypadkach skargę oddalono i w 2 przypadkach skargę odrzucono), 6 wniosków o wymierzenie grzywny na podstawie art. 154 § 1 p.p.s.a. (w 2 przypadkach wymierzono grzywnę na wniosek, w 2 przypadkach wniosek o wymierzenie grzywny oddalono, a w 2 przypadkach sprawę załatwiono w inny sposób); 1 wniosek o przyznanie od organu sumy pieniężnej na podstawie art. 154 § 7 p.p.s.a. (wniosek ten uwzględniono).

Przy tym, w jednej sprawie ze skargi na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (art. 154 p.p.s.a.) zarejestrowanej w 2022 r. odnotowano wpływ zarówno wniosku o wymierzenie grzywny (art. 154 § 1 p.p.s.a.), jak i wniosku o przyznanie od organu sumy pieniężnej (art. 154 § 7 p.p.s.a.) oraz w jednej sprawie ze skargi na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenia postępowania przez organ (art. 154 p.p.s.a.) załatwionej w 2022 r. jednocześnie wymierzono grzywnę (art. 154 § 1 p.p.s.a.) i przyznano od organu sumę pieniężną (art. 154 § 7 p.p.s.a.).

Różnica w przedstawionych danych pomiędzy liczbą spraw, które w 2022 r. wpłynęły, a liczbą spraw, które w tym roku zostały załatwione wynika z tego, że w 2022 r. załatwiono również sprawy, które wpłynęły przed 2022 r., a z drugiej strony wśród spraw, które w 2022 r. wpłynęły, są i takie, których w roku tym jeszcze nie załatwiono.

Nie zastosowano art. 155 p.p.s.a. (sygnalizacja).

W 2022 r. do Sądu wpłynęło 18 skarg (w roku 2021 – 2) w trybie przepisów ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do

rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 75). W żadnej ze spraw NSA nie stwierdził przewlekłości postępowania (skargi zostały odrzucone lub oddalone).

Struktura wpływu spraw w repertorium SA w 2022 r. przedstawiała się następująco:

1) na akty i czynności centralnych organów administracji rządowej i innych organów naczelnych wpłynęło 513 skarg (9,6 % całego wpływu do Sądu), a więc mniej niż w roku poprzednim (980). Z tej kategorii spraw zakończono wyrokiem 620 spraw (10,8 % ogółu załatwień), uwzględniając 400 skarg (64,5 % załatwień w tych sprawach);

2) na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych (dalej: „SKO”) wpłynęło 1.659 skarg, więcej o 60 skarg niż w roku 2021 (31,2 % globalnego wpływu), przy czym wyrokiem załatwiono 1.375 spraw (23,9 % ogółu załatwień), uwzględniając 455 skarg (33 %). Z tej liczby 238 skarg dotyczyło rozstrzygnięć SKO w Bielsku-Białej (14,3 % wszystkich skarg w tej kategorii), 295 skarg dotyczyło SKO w Częstochowie (17,7 %) i 1.126 skarg dotyczyło SKO w Katowicach (67,8 %). Spośród wskazanej wyżej ilości załatwionych spraw, 165 dotyczyło SKO w Bielsku-Białej (uwzględniono 53 skargi, co stanowi 32,1 % wszystkich rozpoznanych spraw tego Kolegium), 300 dotyczyło SKO w Częstochowie (uwzględniono 99 skarg, czyli 33 %), zakończono 910 spraw ze skarg na rozstrzygnięcia SKO w Katowicach (uwzględniono 303 skargi, a zatem 33,2 %);

3) na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej wniesiono 611 skarg, o 103 mniej niż w roku poprzednim (11,5 % globalnego wpływu), a załatwione wyrokiem zostało 667 spraw (11,6 % globalnych załatwień), z czego uwzględniono 318 skarg (47,6 %);

4) na akty i czynności dyrektorów izb administracji skarbowej wpłynęło 1.001 skarg, mniej o 13 niż w roku 2021 (18,8 % całego wpływu do Sądu), z czego zakończono wyrokiem 680 spraw (11,8 % załatwień w skali Sądu), uwzględniając 209 skarg (30,7 %);

5) na akty i czynności innych organów w roku 2022 wpłynęły 523 skargi, mniej o 181 niż w roku 2021 (9,8 % wpływu), spośród których załatwiono wyrokiem 414 spraw (7,2 % ogólnej liczby załatwień), z czego uwzględniono 159 skarg (38,4 %).

RUCH SPRAW W 2022 r.

I WPŁYW

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III
SA	4.495	1.698	1.854	943
SAB	699	28	144	527
SO	57	5	22	30
SPP	56	7	23	26
RAZEM	5.307	1.738	2.043	1.526

II ZAŁATWIENIA

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III
SA	4.866	1.489	1.833	1.544
SAB	740	27	149	564
SO	64	3	24	37
SPP	61	9	25	27
RAZEM	5.731	1.528	2.031	2.172
w tym*	3.386	923	1.299	1.164

* załatwienia na posiedzeniu niejawnym

III ZALEGŁOŚCI

1. Na dzień 1.01.2022 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III
SA	2.258	726	609	923
SAB	163	7	35	121
SO	16	2	3	11
SPP	9	2	4	3
RAZEM	2.446	737	651	1.058

2. Na dzień 31.12.2022 r.

	OGÓŁEM	WYDZ. I	WYDZ. II	WYDZ. III
SA	1.887	935	630	322
SAB	122	8	30	84
SO	9	4	1	4
SPP	4	-	2	2
RAZEM	2.022	947	663	412

DZIAŁ II DZIAŁALNOŚĆ ORZECZNICZA

ROZDZIAŁ 1 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH

1.1. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

Wyrokiem z 5 maja 2022 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I SA/GI 137/22 WSA w Gliwicach uchylił interpretację indywidualną organu, w której jako nieprawidłowe oceniono stanowisko skarżącej gminy. Stanowisko to dotyczyło możliwości zastosowania preferencyjnej stawki opodatkowania podatkiem od towarów i usług w odniesieniu do usług odpłatnego udostępniania przez miejski ośrodek sportu i rekreacji (dalej: „MOSiR”), na podstawie zawartych umów rezerwacyjnych, obiektów sportowych, które przez tę jednostkę organizacyjną gminy są zarządzane.

We wniosku o wydanie interpretacji gmina podała, że w zakresie usług przez nią świadczonych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wstęp do zarządzanych przez MOSiR obiektów sportowych jest możliwy na podstawie: biletu (karnetu), umowy najmu zawartej na cele prowadzenia przez najemcę działalności gospodarczej albo umowy odpłatnego udostępnienia obiektów sportowych, zwanej umową rezerwacyjną. W tym ostatnim przypadku do katalogu usługobiorców należą:

- 1) osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej korzystające z infrastruktury MOSiR w celach sportu i rekreacji, poprawy kondycji fizycznej i rozwijania różnych form aktywności;
- 2) kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe, stowarzyszenia, fundacje, niepubliczne szkoły i przedszkola, które nie odsprzedają usługi wstępu swoim członkom czy wychowankom, lecz realizują swoje zadania statutowe poprzez zapewnienie tym osobom dostępu do obiektów i urządzeń sportowych w celach związanych z aktywnością fizyczną (jako przykład wymieniono: zajęcia sportowe czy sportowo-rekreacyjne, zajęcia wychowania fizycznego, treningi, zajęcia nauki i doskonalenia pływania oraz zajęcia rehabilitacji ruchowej);

- 3) podmioty prowadzące działalność gospodarczą w sferze sportu (kluby sportowe zorganizowane w formie spółek akcyjnych) wykorzystujące obiekty MOSiR w celu przeprowadzania zajęć sportowych, treningów czy rozgrywek;
- 4) podmioty gospodarcze nieprowadzące działalności w sferze sportu (pracodawcy) wykorzystujące infrastrukturę sportową MOSiR wyłącznie na cele odbywania przez ich pracowników zajęć sportowych w ramach np. amatorskich rozgrywek sportowych.

Mając na względzie powyższe, gmina wyraziła przekonanie (podtrzymane następnie we wniesionej skardze), że opisane usługi udostępniania obiektów sportowych na podstawie umów rezerwacyjnych podlegają opodatkowaniu przy zastosowaniu preferencyjnej (wówczas – 8%) stawki opodatkowania podatkiem od towarów i usług na podstawie art. 146a pkt 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 710, ze zm.; dalej: „u.p.t.u.”). Usługi te są bowiem związane z działalnością obiektów sportowych (PKWiU 93.11.10.0), a zatem należą do kategorii, wyszczególnionej w pozycji nr 179 załącznika nr 3 do u.p.t.u.

Słuszność tego stanowiska gmina wsparła twierdzeniem, że zasady korzystania z infrastruktury sportowej na podstawie wspomnianych umów nie odbiegają od tych, jakie obowiązują w razie nabycia biletu (karnetu), a zatem wtedy, gdy niewątpliwie taka niższa stawka opodatkowania obowiązuje. Dalej za godne uwagi uznała podkreślenie, że nawet jeśli stroną umowy jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, to beneficjentami usług wstępu pozostają osoby fizyczne. Przypomniała również, że przez podmioty wymienione w punktach 2-4 usługi te nie są nabywane w celach zarobkowych. Zaznaczyła nadto, że korzystanie z obiektów sportowych z pewnością sprzyja propagowaniu zdrowego trybu życia, a zatem realizacji celu ze względu na który omawiana preferencyjna stawka opodatkowania w ogóle została wprowadzona. Na koniec zwróciła uwagę na konieczność odróżnienia usługi najmu obiektu sportowego od usługi jego udostępnienia. W tym kontekście zaakcentowała, że w analizowanym przypadku nie dochodzi do oddania

nieruchomości we władanie usługobiorcy, co wyklucza możliwość uznania, by zawarta z nim umowa była umową najmu.

Zapłaty to nie znalazło uznania organu, który stanął na stanowisku, że opisane usługi należy kwalifikować jako usługi wynajmu i obsługi nieruchomości niemieszkalnych własnych lub dzierżawionych (PKWiU 68.20.12.0). Tym samym nie ma do nich zastosowania preferencyjna stawka opodatkowania.

Odmawiając słuszności stanowisku zaprezentowanemu przez skarżącą, organ stwierdził, że w świetle definicji zawartej w Słowniku Języka Polskiego (www.sjp.pl) wyrażenie „wstęp” należy rozumieć jako możliwość wejścia gdzieś czy prawo uczestniczenia w czymś. Następnie dodał, że charakterystyka ta odpowiada specyfice biletu (karnetu) uprawniającego do wstępu do obiektu sportowego. Waloru tego jednak nie posiadają umowy rezerwacyjne opisane w złożonym przez skarżącą wniosku.

W wydanym wyroku WSA w Gliwicach przychylił się do stanowiska zaprezentowanego przez skarżącą. W uzasadnieniu tej kwalifikacji podkreślił, że dla rozstrzygnięcia przedstawionego sporu nie ma znaczenia dokument, jaki uprawnia do wstępu do obiektu sportowego lub jego części. Istotny natomiast jest charakter świadczenia oraz cel wstępu z punktu widzenia konsumenta. Tymczasem na podstawie opisanych umów jednostka organizacyjna gminy niewątpliwie zobowiązuje się (w zamian za określone wynagrodzenie) umożliwić uprawnionym osobom wstęp na teren zarządzanego przez siebie obiektu sportowego w celu skorzystania ze znajdującej się tam infrastruktury sportowej zgodnie z jej przeznaczeniem wraz z typowymi, związanymi z tym udogodnieniami. To że podstawą tej transakcji jest zawarta w formie pisemnej umowa, a nie jednorazowy bilet czy karnet, nie zmienia zakresu świadczonej usługi, nie modyfikuje jej typu ani nie wprowadza odmiennych zasad czy warunków korzystania z obiektu. Tym samym usługę tę należy kwalifikować w sposób przedstawiony przez skarżącą. Z kolei stanowisko zaproponowane przez organ jest nieuprawnione. Nie uwzględnia ono bowiem, że w świetle kwalifikacji PKWiU usługi wynajmu i obsługi nieruchomości niemieszkalnych własnych lub dzierżawionych dotyczą świadczeń związanych z prowadzoną

przez usługobiorców działalnością gospodarczą. Pomija również, że konsekwencją najmu nieruchomości jest przeniesienie nad nią władztwa, a samo udzielenie dostępu do infrastruktury sportowej nie wywołuje takiego skutku.

W sprawie o sygn. akt **I SA/GI 139/22**, w której WSA w Gliwicach oddalił skargę podatkiczką wyrokiem z 29 czerwca 2022 r., spór koncentrował się wokół interpretacji art. 19a ust. 1 i ust. 8 u.p.t.u. w zakresie obejmującym ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług z tytułu wpłaty wadium w ramach przetargu dotyczącego sprzedaży nieruchomości stanowiących własność skarżącej spółki komunalnej. Spółka ta uważała, że obowiązek ten powstanie dopiero z chwilą zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości. W przekonaniu organu, który wydał zaskarżoną interpretację indywidualną, nastąpi to już w momencie wyboru nabywcy stwierdzonego w protokole z przeprowadzonego przetargu.

W uzasadnieniu podjętego rozstrzygnięcia WSA w Gliwicach odnotował, że co do zasady obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług powstaje z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi (art. 19a ust. 1 u.p.t.u.), niemniej jednak jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty (w szczególności przedpłatę, zaliczkę czy zadatek) to zasadniczo następuje to już z chwilą jej otrzymania (art. 19a ust. 8 u.p.t.u.).

Dalej WSA w Gliwicach podkreślił, że kluczowe znaczenie dla ustalenia charakteru wadium wnoszonego przez uczestnika przetargu dotyczącego nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego mają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1490, ze zm.), to jest rozporządzenia wydanego na podstawie art. 42 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.). W myśl § 4 ust. 8 tego rozporządzenia wadium wniesione w pieniądzu przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Zgodnie natomiast z § 10 rozporządzenia przewodniczący komisji

przetargowej sporządza protokół przeprowadzonego przetargu, a protokół powinien zawierać m.in. informację o złożonych ofertach wraz z uzasadnieniem wyboru najkorzystniejszej (ust. 1 pkt 7); protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których dwa przeznaczone są dla właściwego organu, a jeden dla osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości (ust. 2); protokół przeprowadzonego przetargu stanowi podstawę zawarcia aktu notarialnego (ust. 4).

W świetle tych regulacji WSA w Gliwicach za niewątpliwe uznał, że przedmiotowe wadium zostaje zaliczone na poczet ceny ewentualnej sprzedaży nieruchomości i następuje to w związku z wyborem nabywcy stwierdzonym w protokole przeprowadzenia przetargu. Tym samym od momentu wyboru oferty i ujęcia tej okoliczności w protokole z przeprowadzonego przetargu wadium pozostaje już w ścisłym związku przedmiotowo-podmiotowym z konkretną transakcją.

Opisane wadium mieści się zatem w kategorii tych świadczeń, których dotyczy art. 19a ust. 8 u.p.t.u. Nie ma przy tym znaczenia (jako okoliczność wtórna), że w dacie jego uiszczenia nie jest pewne, czy do sprzedaży nieruchomości w ogóle dojdzie. Wszak taka niepewność towarzyszy także zapłacie innych świadczeń na poczet przyszłej ceny nabycia, w tym tych, które wprost zostały wymienione w analizowanym przepisie. Istotne natomiast jest to, że – tak samo, jak i one – wadium podlega zaliczeniu na poczet przyszłej ceny nabycia, a zatem – obok ewentualnego spełniania innych funkcji – już w dacie jego uiszczenia wiadome jest, że w przypadku, gdy dojdzie do zawarcia umowy sprzedaży, zostanie ono zaliczone na poczet ceny.

W konsekwencji, zdaniem WSA w Gliwicach, powstanie obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług w przypadku wpłaty wadium uiszczonego w ramach przetargu dotyczącego sprzedaży nieruchomości, następuje w momencie wyboru w przetargu nabywcy nieruchomości, czyli w momencie podpisania protokołu z przeprowadzonego przetargu. Wybór w przetargu oferenta stanowi bowiem jednoznaczne określenie dostawy towaru pod względem podmiotowo-przedmiotowym, a towarzyszące mu zaliczenie wadium na poczet ceny nabycia oznacza uiszczenie części zapłaty przed

dokonaniem dostawy towaru, co – stosownie do art. 19a ust. 8 u.p.t.u. – rodzi w podatku od towarów i usług powstanie obowiązku podatkowego z tego tytułu w odniesieniu do otrzymanej kwoty.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Dzienniku Gazecie Prawnej z 26 lipca 2022 r. na stronie B3.

Przedmiotem skargi wniesionej w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 835/22** była decyzja, w której organ nie podzielił zapatrywania skarżącego, jakoby kompleksowa usługa produkcji, sprzedaży i montażu markiz (zewnętrznych osłon okiennych) w obiektach budowlanych zaliczanych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym stanowiła modernizację tych obiektów w rozumieniu art. 41 ust. 12 u.p.t.u., a tym samym by usługa ta korzystała z preferencyjnej stawki opodatkowania.

Organ stanął na stanowisku, że zastosowanie obniżonej stawki opodatkowania na podstawie powołanego przepisu możliwe byłoby jedynie w przypadku, gdyby instalacja markiz wiązała się z istotną ingerencją w strukturę budynku i prowadziła do sytuacji, w której markizy te nie stanowiłyby jedynie wyposażenia budynku, lecz wraz z nim tworzyłyby całość techniczno-użytkową. Tymczasem zamontowane markizy nie stają się integralną częścią budynku, gdyż jako jego wyposażenie mogą być w każdym czasie zdemontowane lub wymienione. W następstwie ewentualnego ich demontażu nie dochodzi z kolei do zniszczenia budynku w stopniu naruszającym jego substancję. Stopień trwałości połączenia markiz z budynkiem nie pozwala zatem na uznanie, by ich instalacja prowadziła do modernizacji budynku.

Skarżący wyraził pogląd przeciwny. Wskazał, że markizy konstruowane są na wymiar, ich instalacja za pomocą specjalnych uchwytów i konsol montażowych wiąże się z ingerencją w strukturę budynku, a ewentualny demontaż powodowałby zarówno zniszczenie elewacji budynku, jak i elementów jego ocieplenia. Nadto markizy zdemontowane nie nadają się do ponownego wykorzystania. Dalej skarżący podkreślił, że markizy pełnią przede wszystkim funkcję przeciwsłoneczną. Chronią również przed zmiennymi warunkami atmosferycznymi. W rezultacie skutkiem ich instalacji jest uzyskanie przez

budynki nowych parametrów użytkowych oraz technicznych, ich unowocześnienie i usprawnienie, a także podwyższenie ich wartości. Tym samym sporna modernizacja niewątpliwie ma miejsce.

W uzasadnieniu podjętego rozstrzygnięcia WSA w Gliwicach za zasadne uznał odwołanie się do uchwały NSA z 24 czerwca 2013 r., sygn. akt I FPS 2/13. Wskazał, że wprawdzie uchwała ta odnosiła się do montażu trwałej zabudowy meblowej z uprzednio nabytych komponentów, niemniej jednak zawiera ona cenne wskazówki interpretacyjne. W uchwale tej NSA przesądził bowiem, że zastosowanie art. 41 ust. 12 u.p.t.u. odnosi się do takiego połączenia komponentów meblowych i elementów budynku (lokalu), które powoduje powstanie trwałej zabudowy spełniającej jako całość określoną funkcję użytkową i skutkuje podniesieniem standardu tego obiektu. Do tego niezbędne jest również, by sama dostawa komponentów meblowych stanowiła jedynie pomocniczą część usługi kompleksowej, a jej elementem dominującym było ich zaprojektowanie, dopasowanie oraz montaż.

Mając na względzie powyższe, WSA w Gliwicach ocenił, że przedstawiony w niniejszej sprawie zakres usług kompleksowych świadczy o spełnieniu tych przesłanek. Jako przekonujące uznać bowiem trzeba argumenty powołane przez skarżącego na poparcie tezy o trwałym związaniu montowanych markiz z elementami konstrukcyjnymi budynku i podwyższeniu jego wartości poprzez uzyskanie nowych parametrów technicznych i użytkowych. WSA w Gliwicach zauważył przy tym, że zakwestionowanie przez organ możliwości uznania trwałości takiego połączenia nie skutkowało jednoczesnym wyjaśnieniem, w jakich okolicznościach, zdaniem organu, kwalifikacja taka była możliwa. Organ w swej argumentacji nie odniósł się również do zasygnalizowanej przez skarżącego kwestii wpływu instalacji markiz na zwiększenie technicznych i użytkowych walorów budynku i jego wartości. Poza tym, zdaniem WSA w Gliwicach, sama możliwość demontażu markiz nie świadczy jeszcze o braku możliwości uznania trwałości ich zainstalowania.

Na koniec WSA w Gliwicach odnotował, że orzecznictwo sądowoadministracyjne w kwestii rozumienia terminu „modernizacja” w odniesieniu do kompleksowej usługi produkcji, sprzedaży i montażu markiz

pozostaje niejednolite. Jednocześnie obydwie koncepcje interpretacyjne (zarówno ta prezentowana przez skarżącego, jak i ta przedstawiona przez organ) bazują na językowym znaczeniu spornego pojęcia. Wykładnia organu ma jednak charakter zawężający i już tylko z tego powodu powinna zostać oceniona krytycznie. Stąd jedynie dodatkowym argumentem przemawiającym za zasadnością tej kwalifikacji jest brzmienie art. 2a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. - Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.; dalej: „o.p.”) i wyrażona w nim zasada orzekania na korzyść podatnika.

1.2. PODATEK AKCYZOWY

Przedmiotem skargi wniesionej w sprawie o sygn. akt **III SA/GI 482/22** była decyzja odmawiająca zwrotu podatku akcyzowego z tytułu wewnątrzwspólnotowej dostawy towaru akcyzowego (benzolu). Wyrokiem w tej sprawie wydanym 3 października 2022 r. WSA w Gliwicach oddalił skargę, wskazując, że w świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie jest wątpliwe, iż skarżąca nie dokonała wewnątrzwspólnotowej dostawy wskazanego wyrobu akcyzowego. Tym samym nie spełniła jednego z warunków niezbędnych do skutecznego domagania się zwrotu zapłaconego podatku akcyzowego stosownie do art. 33 ust. 6 Dyrektywy Rady 2008/118/WE z 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG (Dz. Urz. UE L 2009.9.12) oraz art. 82 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 143). W orzeczeniu tym WSA w Gliwicach zwrócił również uwagę, że powołane przepisy prawa krajowego pozostają w sprzeczności ze wskazaną dyrektywą, gdyż zawężają krąg podmiotów uprawnionych do zwrotu akcyzy jedynie do podatnika tego podatku i pierwszego nabywcy towaru akcyzowego. W związku z tym WSA w Gliwicach za konieczną uznał wykładnię tych unormowań krajowych w sposób korespondujący z celem wspomnianych regulacji unijnych. Wskazując na koniec, że w analizowanym przypadku organ nie ustrzegł się takiego błędu interpretacyjnego, podkreślił, że nie miał on wpływu na prawidłowość podjętego przez niego rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z 27 września 2022 r. sygn. akt **III SA/GI 216/22** WSA w Gliwicach uchylił decyzję wydaną w przedmiocie odmowy zwolnienia z podatku akcyzowego. U podstaw tego rozstrzygnięcia legło stwierdzenie naruszenia przez organ zarówno norm procesowych, jak i przepisów prawa materialnego. W zakresie obejmującym ustalenia faktyczne WSA w Gliwicach wskazał na konieczność ponownego przeanalizowania charakteru faktycznej współpracy pomiędzy skarżącym browarem a jego kontrahentami w procesie warzenia piwa. Dalej jako nieprawidłowe ocenił stanowisko organu, w myśl którego każda forma współdziałania przy tworzeniu piwa wyłącza możliwość zastosowania przedmiotowego zwolnienia. Jak podkreślił, pogląd ten pozostaje w sprzeczności z uregulowaniami przewidzianymi w art. 4 ust. 2 zd. 2 Dyrektywy Rady 92/83/EWG z 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. UE L 1992.316.21) w związku z § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Poz. 2525, ze zm.).

1.3. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

Wyrokiem z 17 lutego 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1456/21** WSA w Gliwicach oddalił skargę na interpretację indywidualną wydaną w przedmiocie możliwości skorzystania przez skarżącą z tzw. ulgi mieszkaniowej w podatku dochodowym od osób fizycznych. Spór w tej sprawie sprowadzał się do kwestii, czy kredyt hipoteczny zaciągnięty przez męża skarżącej jeszcze przed zawarciem małżeństwa na własne cele mieszkaniowe, który skarżąca nabyła jako dług spadkowy, można potraktować jako zaciągnięty przez samą skarżącą na te cele. Skarżąca wywodziła, że skoro jest następcą prawnym zmarłego męża także w zakresie umowy kredytu hipotecznego, to tym samym należy ją traktować jako podatnika, który zaciągnął kredyt. Ma zatem do niej zastosowanie art. 21 ust. 25 pkt 2 lit. a) ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, ze zm.; dalej: „u.p.d.o.f.”). W konsekwencji wydatkowanie przez nią środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości na

spłatę kredytu skutkuje zwolnieniem z opodatkowania przewidzianym w art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f.

Zarówno organ, jak i WSA w Gliwicach nie podzielili jednak tego zapatrywania. WSA w Gliwicach wyjaśnił, że zastosowanie art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. w takim przypadku wyklucza brak spełnienia wymogów przewidzianych w art. 21 ust. 25 pkt 2 lit. a) u.p.d.o.f. Jednym z nich jest bowiem to, by kredyt został zaciągnięty przez podatnika na własne cele mieszkaniowe. Tymczasem w opisaney sytuacji kredyt taki nie został zaciągnięty przez skarżącą, lecz przez jej małżonka. W rezultacie skarżąca nie może skorzystać z przedmiotowego zwolnienia, a przemawia za tym względ zarówno na literalne brzmienie omawianej regulacji, jak i to, że wyjątki od zasady powszechności opodatkowania nie mogą być interpretowane rozszerzająco.

Ulgi mieszkaniowej dotyczyła również sprawa o sygn. akt **I SA/GI 814/22**. Sprawa ta została rozpoznana 20 października 2022 r. W wyroku uchylającym zaskarżoną interpretację indywidualną WSA w Gliwicach stwierdził, że w świetle art. 21 ust. 1 pkt 131 w związku z ust. 25 pkt 1 lit. a) u.p.d.o.f. wydatkiem poniesionym na własny cel mieszkaniowy, jakim jest nabycie budynku mieszkalnego, jest spłata dokonana na rzecz byłego małżonka w związku z dokonaniem podziału majątku w zamian za udział we własności nieruchomości, która znajdowała się uprzednio we wspólności majątkowej małżeńskiej.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 17 listopada 2022 r. na stronie A9.

W wyroku z 22 lutego 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1621/21** WSA w Gliwicach przesądził, że koszty pracy własnej, które podatnik ponosi w ramach prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, nie stanowią kosztów podlegających uwzględnieniu przy obliczeniu wskaźnika Nexus, o którym mowa w art. 30ca ust. 4 u.p.d.o.f. Jak wyjaśnił, na przeszkodzie takiej kwalifikacji stoi zarówno prawidłowa wykładnia tej normy, uwzględniająca cel, jakiemu służyło wprowadzenie określonej w niej ulgi podatkowej, jak i regulacja art. 23 ust. 1

pkt 10 u.p.d.o.f. zawierająca generalny zakaz zaliczania wartości własnej pracy podatnika do jakichkolwiek kosztów uzyskania przychodu.

Przedmiotem skargi rozpoznanej 12 maja 2022 r. pod sygn. akt **I SA/GI 50/22** była interpretacja indywidualna wydana również w przedmiocie możliwości skorzystania przez skarżącą z tzw. ulgi badawczo-rozwojowej.

W interpretacji tej organ za nieprawidłowe uznał stanowisko skarżącej, która założyła, że z dobrodziejstwa tego może skorzystać w odniesieniu do wyszczególnionych przez nią dochodów generowanych przez prawa własności intelektualnej (tzw. IP Box). Organ stwierdził bowiem, że skoro efektem prac prowadzonych przez skarżącą jest część oprogramowania, która dopiero w połączeniu z innymi częściami (wytworzonymi przez inne podmioty) będzie stanowić kwalifikowane prawo IP podlegające ochronie na podstawie art. 74 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1062; dalej: „u.p.a.p.p.”), a skarżąca przenosi na zleceniodawcę (w wyniku współtworzenia programu komputerowego) jedynie prawa do stworzonych przez siebie części oprogramowania (które nie stanowią samodzielnego programu komputerowego), to nie powstaje odrębny od tego oprogramowania utwór (nowe kwalifikowane prawo własności intelektualnej w postaci nowego autorskiego prawa do programu komputerowego), który podlegałby ochronie na podstawie powołanego przepisu. Tym samym w takim przypadku dochód z tytułu tworzenia i ulepszania oprogramowania nie może być opodatkowany stawką preferencyjną przewidzianą w art. 30ca ust. 1 u.p.d.o.f.

W skardze na powyższą interpretację indywidualną skarżąca zarzuciła naruszenie art. 30ca ust. 1 u.p.d.o.f. i art. 121 o.p. oraz zażądała uchylenia „zaskarżonej decyzji” i zasądzenia zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu zaakcentowała, że prawa autorskie przysługują mogą zarówno pojedynczemu twórcy, jak i współtwórcom łącznie i dotyczy to także utworu niedokończonego.

W uzasadnieniu wyroku oddalającego skargę WSA w Gliwicach podkreślił, że zgodnie z art. 57a ustawy z 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.) skarga na

pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego wydaną w indywidualnej sprawie może być oparta wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, dopuszczeniu się błędu wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa materialnego, a sąd jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną.

Odnosząc powyższe do analizowanego przypadku, WSA w Gliwicach stwierdził, że podniesiony w skardze zarzut dotyczył tylko i wyłącznie błędnej wykładni art. 30ca ust. 1 u.p.d.o.f., który określa wysokość opodatkowania kwalifikowanego dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. W uzasadnieniu skargi skarżąca powołała się również na art. 1 ust. 1 i art. 2 u.p.a.p.p., niemniej jednak nie podniosła zarzutu ich naruszenia, mimo iż to właśnie z tych przepisów wynika, jakimi właściwościami powinien charakteryzować się utwór i jakie są jego kategorie. Wreszcie nie wytknęła organowi naruszenia art. 30ca ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 8 u.p.d.o.f., w którym mowa wprost o tym, że kwalifikowanymi prawami własności intelektualnej są autorskie prawa do programu komputerowego. Jakkolwiek zatem jako trafny należało ocenić wywód skarżącej, w myśl którego utwór może być wynikiem pracy kilku osób a prawo im przysługujące nie musi być dokończone, to jednak nie mogło to skutkować uchynieniem zaskarżonej interpretacji. Sam zarzut naruszenia art. 30ca ust. 1 u.p.d.o.f. i art. 121 o.p. nie mógł się do tego przyczynić. Tym samym skargę należało oddalić.

Spór zaistniały w sprawie o sygn. akt **ISA/GI 24/22** koncentrował się wokół wykładni art. 30a ust. 2 i ust. 9 u.p.d.o.f. W złożonym wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej skarżący wskazał, że jest osobą fizyczną i dla celów podatkowych posiada miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie oznajmił, że przez polskie biuro maklerskie dokonuje inwestycji w zagraniczne otwarte fundusze inwestycyjne i kwity depozytowe oraz akcje zarówno spółek krajowych, jak i zagranicznych. Biuro maklerskie nie udostępnia jednak podmiotom wypłacającym dywidendy odpowiednich dokumentów potwierdzających rezydencję podatkową. Konsekwencją powyższego stało się pobranie 30% podatku przez administrację podatkową

Stanów Zjednoczonych Ameryki, zamiast 15% wynikających z umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Waszyngtonie 8 października 1974 r. (Dz. U. z 1976 r. Nr 31 poz. 178).

W tej sytuacji skarżący stwierdził, że od powyższych dywidend może odliczyć w kraju kwotę równą podatkowi faktycznie zapłaconemu za granicą do wysokości 19% w myśl art. 30a ust. 9 u.p.d.o.f. Stanowisko to zostało zaaprobowane przez WSA w Gliwicach, który w wyroku z 19 maja 2022 r. stwierdził, że stosowanie tego przepisu nie zależy od istnienia lub nieistnienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Tym samym WSA w Gliwicach jako nieprawidłowe ocenił stanowisko organu interpretacyjnego, którego zdaniem odliczenie to nie może przekroczyć równowartości 15% stawki opodatkowania wskazanej w art. 11 ust. 2 wspomnianej umowy polsko-amerykańskiej.

Orzeczenie to stanowiło przedmiot artykułów prasowych, które opublikowano w Dzienniku Gazecie Prawnej z 20 czerwca 2022 r. na stronie B5 oraz w Monitorze Podatkowym nr 4/2022 na stronach 8-9.

W wyroku z 5 lipca 2022 r. sygn. akt **ISA/GI 154/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego na interpretację indywidualną dotyczącą możliwości zastosowania art. 21 ust. 1 pkt 90 u.p.d.o.f. w opisanym przez skarżącego przypadku. Skarżący oznajmił bowiem, że wspólnie z jedną z uczelni organizuje studia podyplomowe dla pracowników zatrudnionych w aparatach pomocniczych swych członków. Wyjaśnił również, że przedsięwzięcie to jest finansowane z dodatkowej, specjalnie w tym celu ustanowionej składki członkowskiej. Tym samym wszelkie koszty kształcenia danego pracownika gminy lub powiatu ponosi zatrudniająca go jednostka samorządu terytorialnego, co przesądza o konieczności uznania, że stanowią one wartość świadczeń przyznanych przez pracodawcę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Argumentacja ta nie zyskała akceptacji WSA w Gliwicach, który wskazał, że do zastosowania zwolnienia na podstawie omawianego przepisu konieczne

jest spełnienie dwóch warunków: środki muszą zostać wypłacone przez pracodawcę i być przyznane na podnoszenie kwalifikacji zawodowych. WSA w Gliwicach uznał, że o ile drugi z tych warunków niewątpliwie został spełniony w rozpatrywanym przypadku, o tyle nie można tego stwierdzić w odniesieniu do pierwszego z nich. Dostrzec bowiem trzeba, że finansowanie studiów podyplomowych nie następuje przez pracodawcę, lecz przez stowarzyszenie, którego ten pracodawca jest członkiem. Źródłem tego finansowania są bowiem wspomniane składki członkowskie, które stanowią jednak majątek stowarzyszenia.

1.4. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

W wyroku z 31 stycznia 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1340/21** WSA w Gliwicach uchylił zaskarżoną interpretację indywidualną wydaną w przedmiocie podatku dochodowego od osób prawnych. W interpretacji tej organ uznał, że w świetle zaprezentowanych przez skarżącą spółkę duńską okoliczności nie sposób przyjąć, by nie posiadała ona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej swego zakładu w rozumieniu art. 4a pkt 11 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, ze zm.; dalej: „u.p.d.o.p.”).

Wyjaśniając podjęte rozstrzygnięcie, WSA w Gliwicach wskazał, że w świetle obowiązujących w tym względzie unormowań i wzorców ukształtowanych przez orzecznictwo i judykaturę, zakład zagraniczny winny cechować trzy następujące cechy:

- 1) występuje placówka, czyli miejsce, gdzie działalność gospodarcza jest prowadzona;
- 2) placówka ta ma charakter stały;
- 3) prowadzona przez tę placówkę (całkowicie lub częściowo) działalność gospodarcza nie ma charakteru pomocniczego czy przygotowawczego.

Następnie WSA w Gliwicach stwierdził, że w analizowanym przypadku niewątpliwie doszło do spełnienia pierwszych dwóch warunków. Powierzenie przez spółkę zagraniczną określonych zadań zatrudnionym w Polsce

pracownikom świadczy bowiem o konieczności faktycznego wyodrębnienia przestrzeni, w której praca ta będzie wykonywana i bez znaczenia w tym względzie pozostaje to, że spółka nie jest właścicielem ani najemcą jakiegokolwiek obiektu. O stałym charakterze tej placówki świadczą natomiast już same intencje spółki, która nie skrywa, że zatrudnienie ma następować na czas określony, a w dalszej kolejności – nieokreślony.

Odnosnie do trzeciej przesłanki WSA w Gliwicach odnotował, że spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową, której wiodącymi segmentami są zawieranie umów ubezpieczenia i inkasowanie z tego tytułu składek, jak również wykonywanie umów poprzez likwidację szkód. Zadania pracowników zatrudnionych w Polsce nie będą obejmowały zawierania umów i inkasowania składek. Będzie do nich natomiast należeć podejmowanie określonych czynności z zakresu likwidacji szkód z wyłączeniem procesu decyzyjnego, przy czym zarówno w tym zakresie, jak i w zakresie analizy danych czy wsparcia administracyjnego dla działu księgowości, podlegać oni będą nadzorowi kierowników odpowiednich działów spółki.

Z powyższych względów WSA w Gliwicach uznał, że przedstawiony przez skarżącą model działalności nie będzie stanowił formy aktywności konstytuującej zakład w rozumieniu art. 4a pkt 11 u.p.d.o.p.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Dzienniku Gazecie Prawnej z 28 lutego 2022 r. na stronie B2.

Wyrokiem z 15 lutego 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1396/21** WSA w Gliwicach uchylił interpretację indywidualną dotyczącą możliwości skorzystania przez brytyjski pracowniczy fundusz emerytalny ze zwolnienia od opodatkowania przewidzianego w art. 6 ust. 1 pkt 11a u.p.d.o.p. Sąd zwrócił uwagę, że w okolicznościach przedmiotowego przypadku organ nie kwestionował spełnienia przez skarżącego przesłanek z art. 6 ust. 1 pkt 11a lit. a-d) u.p.d.o.p. Natomiast dokonana przez niego wykładnia ostatecznie, znajdującej się pod lit. e), przesłanki była zawężająca i jako taka niedopuszczalna. Nie ma bowiem podstaw, by zawarty w tej jednostce redakcyjnej wymóg „lokowania środków” rozumieć przez pryzmat prawnie dopuszczalnych działań, jakie w tym zakresie mają fundusze

krajowe. Prawidłowa wykładnia tego przepisu wymaga natomiast uwzględnienia specyfiki porządku prawnego państwa, w którym dany fundusz zagraniczny ma swą siedzibę.

Spór w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 1475/21**, rozpoznanej wyrokiem WSA w Gliwicach z 22 czerwca 2022 r., dotyczył kwestii stosowania preferencyjnej (9%) stawki opodatkowania przez tzw. „małych podatników” w rozumieniu art. 4a pkt 10 u.p.d.o.p. Skarżący dowodził, że „mały podatnik” może korzystać z tego przywileju do momentu osiągnięcia limitu wartości przychodu ze sprzedaży określonego w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy, po czym stawka opodatkowania wynosi 19% od nadwyżki ponad ten limit. Organ stanął natomiast na stanowisku, że przekroczenie tego progu pozbawia podatnika uprawnienia w odniesieniu do całego przychodu/dochodu uzyskanego w danym roku podatkowym, który w całości podlega opodatkowaniu jednolitą stawką 19%. WSA w Gliwicach rację w tym sporze przyznał organowi. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wyjaśniono, że ustawodawca nie ustanowił sugerowanych przez skarżącego progów (szczebli) podatkowych ani obowiązku sumowania podatku, lecz określił jednolitą stawkę podatkową w wysokości 19%, zastrzegając możliwość stosowania stawki niższej (9%) tylko w przypadku kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek (posiadania przymiotu „małego podatnika” oraz nieprzekroczenia określonej wartości rocznego przychodu ze sprzedaży w danym roku podatkowym). W rezultacie zastosowanie wspomnianej stawki preferencyjnej możliwe jest wyłącznie wtedy, gdy w danym roku podatkowym podatnik spełnił obydwa te kryteria. W przeciwnym razie nie ma on możliwości skorzystania z tego uprawnienia.

Skarga w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 416/22** została wniesiona na postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie o pozostawieniu bez rozpatrzenia wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej w przedmiocie możliwości zastosowania tzw. ulgi badawczo-rozwojowej na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Wyrokiem z 1 września 2022 r. WSA w Gliwicach uchylił obydwa te postanowienia. U podstaw tego rozstrzygnięcia

legło stwierdzenie, że organ nie może uzależniać merytorycznego rozpatrzenia wniosku od jednoznacznego przesądzenia przez wnioskodawcę, że opisana przez niego działalność ma charakter badawczo-rozwojowy. Nie jest to bowiem element ustaleń faktycznych, które wnioskodawca winien opisać w złożonym wniosku, lecz kwalifikacja, której ciężar podjęcia spoczywa na organie w procesie wykładni prawa.

Przedmiotem sporu w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 942/22** była kwestia dopuszczalności skorzystania przez skarżącego ze zwolnienia od opodatkowania przewidzianego w art. 6 ust. 1 pkt 10a u.p.d.o.p., a ściślej: spełnienia przez niego przesłanki tego zwolnienia określonej w tym przepisie pod lit. f). Zdaniem skarżącego przepis ten odnosi się do tych instytucji wspólnego inwestowania, które są zarządzane wewnątrz. W przekonaniu organu ma on zastosowanie jedynie do instytucji zarządzanych przez podmiot zewnętrzny.

Postanowieniem z 28 listopada 2022 r. WSA w Gliwicach:

- 1) skierował do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytanie prejudycjalne dotyczące wykładni przepisów prawa unijnego: „Czy przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U.U.E.L.2009.302.32), a w szczególności art. 29 ust. 1 tej dyrektywy w związku z art. 18, art. 49 oraz 63 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana z 2012 roku - Dz. Urz. UE z 26 października 2012 roku Nr C 326 s. 1 i nast.), należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one ustanawianiu w przepisach krajowych wymogów formalnych, takich jak w postępowaniu głównym, w korzystaniu ze zwolnień od podatku dochodowego przez instytucje wspólnego inwestowania posiadające siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, to jest od wymogu zarządzania nimi przez

podmioty zewnętrzne, które prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym podmioty te mają siedzibę?"

- 2) zawiesił postępowanie w sprawie do czasu rozstrzygnięcia powyższego pytania.

W uzasadnieniu WSA w Gliwicach wyjaśnił, że za skierowaniem tego pytania przemawiają następujące względy:

- 1) wykładnia językowa art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f) u.p.d.o.p. wyraźnie wprowadza ograniczenie w zakresie udzielenia zwolnienia w podatku dochodowym od osób prawnych poprzez określenie wymogu zarządzania instytucjami wspólnego inwestowania przez podmioty zewnętrzne;
- 2) w polskim systemie prawnym wykładnia zgodna z prawem unijnym nie może prowadzić do skutków contra legem, gdyż granicą wykładni prounijnej jest językowe znaczenie przepisu krajowego;
- 3) prawa i obowiązki podatnika powinna kształtować ustawa, która wskutek implementacji przepisów dyrektywy winna uwzględniać nie tylko wszystkie zawarte w niej przepisy, ale także cele, jakie legły u podstaw jej wydania, jak również ograniczenia traktatowe, w tym zakaz dyskryminacji;
- 4) praktyka organów opiera się na wykładni językowej wskazanego przepisu;
- 5) poszukiwanie ochrony w ramach postępowania sądowego, choć stanowi prawo podatnika gwarantowane przez normy konstytucyjne i akty prawa międzynarodowego, winno być ostatecznością, nie zaś regułą;
- 6) rolę i miejsce Komisji Europejskiej w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej kompetencje regulują przepisy traktatowe, a wobec braku dostępności dokumentów związanych z prowadzonym przez Komisję Europejską postępowaniem nr 2006/4093, nie jest możliwe dokonanie przez WSA w Gliwicach oceny, czy Komisja Europejska analizowała treść art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f) u.p.d.o.p.

i oceniała jego zgodność z art. 63 i art. 49 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 2012.326.1; dalej: „TFUE”);

- 7) zaistniała konieczność wykładni zarówno przepisów traktatowych (art. 18, art. 49 i art. 63 TFUE), jak i przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz. Urz. UE L 2009.302.32).
- 8) zgodnie z art. 267 TFUE jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może dokonać wykładni zarówno przepisów traktatowych, jak i aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii.

W zdaniu odrębnym złożonym od powyższego postanowienia wskazano, że obowiązek zadania pytania prejudycjalnego nie ma zastosowania w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia przepisu prawa europejskiego jest tak oczywista, że nie pozostawia miejsca na jakiegokolwiek racjonalne wątpliwości (doktryna *acte clair*). Tymczasem z uzasadnienia przedmiotowego orzeczenia wynika, że WSA w Gliwicach nie ma wątpliwości co do tego, że przepisy dyrektywy UCITS, a w szczególności jej art. 29 ust. 1 w związku z art. 18, art. 49 oraz 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one ustanawianiu w przepisach krajowych wymogów formalnych w korzystaniu ze zwolnień od podatku dochodowego przez instytucje wspólnego inwestowania, w tym wymogu zarządzania nimi przez podmioty zewnętrzne. Poza tym nie sposób nie zauważyć, że w świetle powołanej argumentacji art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f) u.p.d.o.p. należałoby uznać za sprzeczny z wyżej powołanymi przepisami unijnymi. Uwzględnienie powyższych okoliczności oraz prymatu prawa unijnego nad prawem krajowym powinno zatem prowadzić do rozpoznania przez WSA w Gliwicach złożonej skargi. Dodatkowo przemawia za tym fakt, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym wypowiedano się już w analizowanej materii, akcentując, że przedmiotowe zwolnienie dotyczy również instytucji zarządzanych wewnątrz.

1.5. PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN

W wyroku z 14 kwietnia 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1684/21** WSA w Gliwicach nie zgodził się z zapatrywaniem organu, by brak potwierdzenia przelewu darowanych środków w sytuacji, gdy skarżąca zaprezentowała dowód ich samodzielnej wpłaty na rachunek bankowy, przesądzał o niemożności zwolnienia darowizny z opodatkowania na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1043). WSA w Gliwicach podkreślił, że w świetle literalnego brzmienia tych przepisów niezbędne do tego jest zgłoszenie darowizny w terminie 6 miesięcy do właściwego urzędu skarbowego i jej udokumentowanie dowodem przekazania środków na rachunek bankowy nabywcy. Jednocześnie wywiódł, że wspomnianym dowodem niekoniecznie musi być potwierdzenie przelewu środków z rachunku bankowego darczyńcy na rachunek bankowy obdarowanego. Jeżeli (tak, jak w niniejszej sprawie) transfer tych środków w ten sposób jest niemożliwy (darczyńca nie ma rachunku bankowego i nie jest w stanie dokonać samodzielnie wpłaty środków), to dokonanie wspomnianej wpłaty przez samego obdarowanego nie pozbawia go możliwości skorzystania z przedmiotowego zwolnienia w sytuacji, gdy sam fakt dokonania darowizny i wykonania tej umowy nie budzi wątpliwości.

Tożsama problematyka stanowiła przedmiot wyroku WSA w Gliwicach z 15 lutego 2022 r., sygn. akt **I SA/GI 1307/21**.

Artykuł prasowy dotyczący obydwóch tych orzeczeń opublikowano w Dzienniku Gazecie Prawnej z 29 listopada 2022 r. na stronie B3.

1.6. PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH

W wyroku z 2 czerwca 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1514/21** WSA w Gliwicach przesądził, że w sytuacji braku wyłącznego wykorzystania posiadanych przez skarżącego przedsiębiorcę przyczep i naczep na działalność rolniczą środki te nie podlegają zwolnieniu z opodatkowania podatkiem od

środków transportowych w myśl art. 8 ust. 1 pkt 5 i pkt 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.).

1.7. OPŁATA OD ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

Elementem spornym w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 624/22** była możliwość kwalifikowania opłaty od środków spożywczych (powszechnie znanej jako opłata cukrowa) jako podatku. Postanowieniem utrzymanym w mocy przez postanowienie zaskarżone odmówiono bowiem zaliczenia nadpłaty w podatku od towarów i usług na poczet zaległości w tej opłacie. W uzasadnieniu wskazano, że w świetle art. 76 o.p. nadpłata może być zaliczona jedynie na poczet zaległości podatkowych. Tymczasem wskazana opłata od środków spożywczych nie ma takiego charakteru.

Argumentacja ta nie zyskała akceptacji WSA w Gliwicach, który wyrokiem z 31 sierpnia 2022 r. uchylił zarówno postanowienie zaskarżone, jak i poprzedzające je postanowienie organu pierwszej instancji. WSA w Gliwicach stanął na stanowisku, że elementy konstrukcyjne przedmiotowej opłaty, uregulowane w art. 12a-12k ustawy z 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 183, dalej u.z.p.), zbliżają ją do podatku w rozumieniu art. 6 o.p., w stopniu wystarczającym do odpowiedniego zastosowania art. 76 § 1 o.p.

1.8. PRZEDAWNIEŃ ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH

Uchylenie przez WSA w Gliwicach wyrokiem z 9 marca 2022 r. decyzji zaskarżonej w sprawie o sygn. akt **I SA/GI 161/22** zostało spowodowane uznaniem konieczności zweryfikowania przez organ spełnienia przesłanek zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego przez pryzmat art. 70 § 6 pkt 1 o.p. i wykładni zaprezentowanej przez NSA w uchwale z 24 maja 2021 r. sygn. akt I FPS 1/21. WSA w Gliwicach jako konieczne ocenił ustalenie przez organ, czy wszczęcie postępowania karno-skarbowego nie miało instrumentalnego charakteru, wskazując, że wszelkie istotne w tym względzie

okoliczności powinny zostać powołane w uzasadnieniu decyzji i znajdować oparcie w aktach sprawy.

Argumentacja ta została powtórzona w wyroku z 23 lutego 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 1422/21**, w którym WSA w Gliwicach dodatkowo podkreślił, że zaistniałych w tym względzie mankamentów decyzji nie mogą sanować wywody uzupełniające przedstawione dopiero w odpowiedzi na skargę.

Do kwestii prawidłowej wykładni art. 70 § 6 pkt 1 o.p. odnosił się również wyrok WSA w Gliwicach z 14 października 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 312/22**. W orzeczeniu tym WSA w Gliwicach zwrócił uwagę, że zdarzenia procesowe zawieszające bieg terminu przedawnienia winny dotyczyć podatnika, który ma zaległość podatkową w postaci niewykonania zobowiązania objętego instytucją przedawnienia. Nie można więc akceptować sytuacji, w której wszczęcie i prowadzenie postępowania w sprawie karnej albo w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, których podejrzenie popełnienia nie zasadza się na istnieniu bezpośredniego związku z niewykonaniem konkretnego zobowiązania podatkowego i nie odnosi się do strony podmiotowej tego zobowiązania, to jest konkretnego podatnika, może być postrzegane jako okoliczność powodująca zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, które nie zostało wykonane. Tymczasem mankamentem takim była obarczona argumentacja przedstawiona przez organ w analizowanej sprawie. Rozstrzygnięcie (postanowienie o wszczęcie śledztwa w sprawie o przestępstwo karno-skarbowe), które w jego przekonaniu miało wywoływać skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, dotyczyło wprawdzie transakcji z udziałem skarżącego, niemniej jednak jego adresatem byli kontrahenci skarżącego, a nie on sam.

Podobna problematyka stanowiła przedmiot wyroku WSA w Gliwicach z 7 września 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 427/22**.

ROZDZIAŁ 2 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH

Sprawa o sygn. akt **III SA/GI 383/22**, w której 5 października 2022 r. WSA w Gliwicach wydał wyrok uwzględniający skargę, dotyczyła zwrotu tej części dotacji oświatowej, która – zdaniem organu – została wykorzystana przez skarżącą niezgodnie z przeznaczeniem. Organ stanął bowiem na stanowisku, że nie jest możliwe pokrycie z dotacji zasiłku chorobowego i opiekuńczego pracowników placówki oświatowej prowadzonej przez skarżącą, gdyż zasiłki te są refundowane (w formie potrącenia) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym skarżąca ostatecznie tego kosztu nie ponosi. Skarżąca nie podzieliła tego zapatrywania, wskazując, że to na niej spoczywa pełny koszt składek należnych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i aby zmniejszyć kwotę tych składek, musi spełnić warunek wypłaty świadczeń podlegających rozliczeniu w ich ciężar. WSA w Gliwicach rację w tym sporze przyznał skarżącej. Stwierdził, że organ dokonał błędnej wykładni art. 90 ust. 3d ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.) poprzez przyjęcie, że wypłata świadczeń podlegających rozliczeniu w ciężar składek należnych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych nie stanowi wydatku rozliczanego w ramach dotacji w sytuacji, w której płatnik do rozliczenia dotacji wskazuje kwotę składek należnych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych pomniejszoną, zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 423; dalej: „u.s.u.s.”), właśnie o ten wydatek.

Wyrokiem z 18 października 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 178/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę na decyzję odmawiającą skarżącej umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. W uzasadnieniu tego orzeczenia WSA w Gliwicach stwierdził, że w świetle poczynionych w sprawie ustaleń wydana decyzja nie narusza granic uznania administracyjnego. Z uwagi na podnoszone w sprawie zarzuty szczególną uwagę poświęcił również omówieniu kwestii konstytucyjności art. 24 ust. 5 u.s.u.s. W tych ramach podkreślił, że w wyroku Trybunału

Konstytucyjnego z 20 maja 2020 r. (sygn. akt P 2/18) orzeczono o zgodności tego przepisu z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim wyłącza on przedawnienie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne zabezpieczonych hipoteką. Następnie wyjaśnił, że w sprawie nie mógł mieć zastosowania powoływany przez skarżącą wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 października 2013 r. (sygn. akt SK 40/12), ponieważ odnosi się on do art. 70 Ordynacji podatkowej. Tymczasem wśród przepisów Ordynacji podatkowej, które na mocy art. 31 u.s.u.s. mają odpowiednie zastosowanie, nie ma wspomnianego art. 70. Nie mniej istotna jest również odmienność podatków i przedmiotowych składek, jako okoliczność uniemożliwiająca automatyczne stosowanie na płaszczyźnie obydwóch tych należności uregulowań dotyczących jednej z nich.

Przedmiotem sporu w sprawie o sygn. akt **III SA/GI 1154/21** była kwestia wykładni art. 18 ust. 4 ustawy z 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1341), a ściślej zawartego w tym przepisie wymogu posiadania przez rolnika, na dzień 31 maja danego roku, tytułu prawnego do działki rolnej stanowiącej własność Skarbu Państwa. U podstaw odmownego załatwienia wniosku skarżącego rolnika o przyznanie wspomnianej płatności legło stwierdzenie, że skarżący wprawdzie dysponował prawem do zajmowanych nieruchomości w postaci umowy ich dzierżawy z 14 maja 2013 r., niemniej jednak umowa ta wygasła 28 lutego 2019 r. Tym samym, w kluczowej w tej sprawie dacie, to jest 31 maja 2020 r. skarżący takiego tytułu już nie posiadał. Z takim stanowiskiem nie zgodził się jednak WSA w Gliwicach, który wyrokiem z 27 kwietnia 2022 r. uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję organu pierwszej instancji. W uzasadnieniu tej kwalifikacji Sąd wskazał, że z akt sprawy wynika, iż po wygaśnięciu wspomnianej umowy dzierżawy kilkakrotnie przedłużano termin wydania właścicielowi dzierżawionych gruntów i ostatecznie termin ten ustalono na 30 września 2021 r. Tym samym 31 maja 2020 r. skarżący pozostawał dysponentem wspomnianych działek rolnych na podstawie wskazanego porozumienia. Nie sposób w związku z tym uznać, by nieruchomościami tymi

dysponował bez tytułu prawnego i wbrew woli podmiotu, do którego grunty te należą.

Przedmiotem skargi wniesionej w sprawie o sygn. akt **III SA/GI 1242/21** była decyzja utrzymująca w mocy decyzję zobowiązującą skarżącą gminę, realizującą w ramach regionalnego programu operacyjnego projekt w postaci rozbudowy kanalizacji sanitarnej, do zwrotu części otrzymanego dofinansowania. Zwrotowi miały podlegać środki unijne, jakie gmina przeznaczyła na sfinansowanie podatku od towarów i usług. Organ uznał bowiem, że podatek ten może zostać przez gminę odzyskany na etapie eksploatacji wybudowanych urządzeń. Gmina optowała z kolei za uznaniem, że jest to niemożliwe, a tym samym wydatek ten stanowi koszt kwalifikowalny. Wyrokiem z 18 maja 2022 r. WSA w Gliwicach uznał, że poczynione w sprawie ustalenia wskazują na kwalifikowany charakter omawianego kosztu. Zarazem podkreślił, że są one niewystarczające dla możliwości stwierdzenia trafności stanowiska organu, który w żaden sposób nie wyjaśnił, w jaki sposób (przy użyciu jakich mechanizmów) w obowiązującym porządku prawnym realna byłaby możliwość odzyskania podatku od towarów i usług naliczonego w fakturach wystawionych wobec skarżącej gminy przy realizacji inwestycji.

ROZDZIAŁ 3 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI PRAWOTWÓRCZEJ ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO

Wyrokiem z 21 czerwca 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 405/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę gminy na rozstrzygnięcie nadzorcze organu nadzoru (wojewody) stwierdzające nieważność uchwały rady gminy w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet radnym oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych. Sąd podzielił zapatrywanie organu nadzoru, zgodnie z którym uchwała ta naruszała art. 25 ust. 4 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.). W uzasadnieniu tej kwalifikacji wskazał, że dieta winna pełnić funkcję rekompensaty za utracone zarobki. Tymczasem w kwestionowanej uchwale rady gminy określono ją w stałej kwocie, nadając jej

charakter ryczałtu miesięcznego, a zatem stałego świadczenia pracowniczego (wynagrodzenia) niezależnego od rzeczywiście poniesionych kosztów i wydatków, jakie generuje wykonywanie mandatu radnego.

Wyrokiem z 17 maja 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 1701/21** WSA w Gliwicach stwierdził nieważność uchwały rady gminy o nadaniu statutu jej jednostce pomocniczej (sołectwu). W orzeczeniu tym wytknięto brak precyzyjnego i wyczerpującego określenia zadań zebrania wiejskiego i rady sołeckiej oraz zakwestionowano dopuszczalność przewodniczenia w każdym przypadku zebraniu wiejskiemu i radzie sołeckiej przez sołtysa. Jako wadliwe uznano też dopuszczenie możliwości udziału w zebraniu wiejskim osobom zainteresowanym sprawami sołectwa, zaznaczając, że o uprawnieniu tym powinna decydować sama przynależność do wspólnoty tworzącej tę jednostkę pomocniczą. Nadto zwrócono uwagę na nazbyt ogólnikowe uregulowanie zasad nadzoru sprawowanego nad sołectwem przez wójta, wskazując m. in. na brak precyzyjnego określenia terminów, w których określone czynności (np. przedkładanie wójtowi podjętych uchwał) powinny być podejmowane.

Wyrokiem z 21 lipca 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 471/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę gminy na rozstrzygnięcie nadzorcze organu nadzoru (wojewody) stwierdzające nieważność uchwały rady gminy w części, w jakiej uchwała ta naruszała art. 5b ust. 11 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Powodem tej kwalifikacji była niedopuszczalna modyfikacja tej ustawowej regulacji. Wskazane w niej sformułowanie o przysługującym zwrocie kosztów przejazdu na terenie kraju spotkało się bowiem w uchwale z dodatkowym zastrzeżeniem w postaci wykluczenia przejazdów odbywających się na obszarze samej gminy.

Wyrokiem z 30 sierpnia 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 290/22** WSA w Gliwicach stwierdził nieważność zarządzenia prezydenta miasta w części, w jakiej przewidywało ono opłatę dodatkową za przekroczenie 12 godzin wypożyczenia roweru miejskiego. Sąd zwrócił uwagę, że art. 4 ust. 1 pkt 2

ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 679) upoważnia do określenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej. Nie przyznaje natomiast uprawnień do wprowadzania kar pieniężnych za niedozwolone sposoby korzystania z takich usług.

Wyrokiem z 29 września 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 506/22** WSA w Gliwicach stwierdził nieważność uchwały rady gminy w sprawie udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego (powiatowi). Sąd podzielił zapatrywanie skarżącego organu nadzoru (regionalnej izby obrachunkowej), że uchwała ta jest nieważna, gdyż została podjęta w głosowaniu, któremu przewodniczyła osoba nieuprawniona. Brak legitymacji tej osoby wynikał z tego, że jakkolwiek na mocy innej uchwały została ona powołana na przewodniczącą rady gminy, to jednak w drodze podjętego rozstrzygnięcia nadzorczego organu nadzoru doszło do stwierdzenia nieważności tej uchwały.

W wyroku z 10 sierpnia 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 861/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę gminy na rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały rady gminy wydanej w przedmiocie zmian w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Sąd podzielił zapatrywanie organu nadzoru, zgodnie z którym uchwała ta narusza art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b) w związku z art. 3 ust. 2 pkt 6 i ust. 2c ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888, ze zm.). W uzasadnieniu tego orzeczenia podkreślono, że w braku zapewnienia przez gminę pełnego odbierania bioodpadów „u źródła” od właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, nie jest dopuszczalne zaniechanie ich przyjmowania w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Zaznaczono przy tym, że niemożność ta dotyczy także tych właścicieli, którzy zdecydowali się na kompostowanie bioodpadów, gdyż nie wszystkie bioodpady nadają się do kompostowania a ich sezonowe nadwyżki mogą przekraczać pojemność przydomowego kompostownika. W konsekwencji sam fakt kompostowania bioodpadów nie zwalnia gminy od powinności

przyjmowania bioodpadów w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w sytuacji, gdy – tak, jak w niniejszej sprawie – nie zapewnia ona pełnego odbierania tych bioodpadów „u źródła” od właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 27 września 2022 r. na stronie I2.

Wyrokiem z 3 marca 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1491/21** WSA w Gliwicach oddalił skargę organu nadzoru na uchwałę rady gminy stanowiącą akt prawa miejscowego (wydaną w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy). Sąd zauważył, że względem tej uchwały nie doszło do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego, skargę na nią wniesiono po upływie sześciu lat od dnia jej podjęcia, a nim doszło do zaskarżenia tej uchwały – została ona już uchylona kolejną uchwałą rady gminy wydaną w tym samym przedmiocie. Nadto w świetle oświadczeń pełnomocnika gminy obecnie nie toczy się żadne postępowanie sądowe ani administracyjne na podstawie postanowień skarżonej uchwały. W rezultacie uchwała ta nie wywołuje już skutków prawnych i już tylko z tej przyczyny wniesiona na nią skarga jest bezzasadna i jako taka wymaga oddaleniu.

ROZDZIAŁ 4 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Przedmiotem wyroku WSA w Gliwicach z 25 maja 2022 r., sygn. akt **III SAB/GI 84/22** była beczynność samorządowego kolegium odwoławczego przejawiająca się w braku udostępnienia, na wniosek skarżącego, informacji publicznej w postaci wzorów stosowanych pieczęci urzędowych. W odpowiedzi na złożony wniosek organ zobowiązany poinformował bowiem skarżącego wnioskodawcę, że wzory te nie stanowią informacji publicznej, gdyż zostały określone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a mianowicie w ustawie z 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1509) i rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 grudnia 1995 r. w sprawie tablic i pieczęci

urzędowych (Dz. U. poz. 316, ze zm.). W uzasadnieniu wyroku uwzględniającego skargę WSA w Gliwicach przyznał, że w świetle utrwalonego orzecznictwa sądowoadministracyjnego domaganie się informacji o obowiązującym prawie nie nosi znamion informacji publicznej. Z drugiej strony zwrócił jednak uwagę, że zgodnie z art. 6 ust. 4 lit. a) ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2176, ze zm.; dalej: „u.d.i.p”) informację publiczną stanowi treść i postać dokumentów urzędowych. Mając to na względzie, WSA w Gliwicach stwierdził, że pieczęć urzędowa jest umieszczana na sporządzanych dokumentach urzędowych i wobec tego stanowi ich część. Nieracjonalne byłoby więc przyjęcie, że sam odcisk pieczęci nie stanowi informacji publicznej, skoro jest nią cały dokument urzędowy. Z kolei brzmienie powołanych przez organ przepisów prawa powszechnie obowiązującego nie pozwala na uznanie, by w sposób dokładny regulowały one wygląd pieczęci urzędowych. Nie sposób tym samym podzielić zapatrywania, by złożony wniosek zmierzał do pozyskania informacji o obowiązującym prawie.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 21 czerwca 2022 r. na stronie A12.

Wyrokiem z 6 maja 2022 r., sygn. akt **III SAB/GI 276/21** WSA w Gliwicach stwierdził, że organ zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej (dyrektor biblioteki gminnej) dopuścił się bezczynności z rażącym naruszeniem prawa i zobligował ten organ do załatwienia wniosku skarżącego o udostępnienie informacji publicznej w terminie 14 dni. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że brak dysponowania żadaną przez wnioskodawcę informacją publiczną powinien zostać wyartykułowany przez organ zobowiązany w odpowiedzi udzielonej wnioskodawcy w terminie przewidzianym do załatwienia jego wniosku. Tylko wówczas organ może uwolnić się od zarzutu bezczynności. Uchybienia w tym zakresie nie mogą natomiast stanowić wyjaśnienia złożone przez niego następnie, w tym – jak to miało miejsce w rozpatrywanym przypadku – dopiero w odpowiedzi na skargę.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 30 czerwca 2022 r. na stronie A12.

ROZDZIAŁ 5 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH FORM WSPARCIA

W wyroku z 3 czerwca 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 190/22** WSA w Gliwicach przesądził, że w świetle art. 17 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111, ze zm.; dalej: „u.ś.r.”) nie jest dopuszczalne uznanie, by pozostawanie na urlopie bezpłatnym pozbawiało pracownicę możliwości skorzystania ze świadczenia pielęgnacyjnego. Sąd nie zgodził się tym samym z organem, którego zdaniem w takim przypadku przyznanie tego świadczenia nie jest możliwe z uwagi na brak ustania stosunku zatrudnienia. W uzasadnieniu swej kwalifikacji Sąd zaznaczył, że w świetle przepisów prawa pracy okres urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. W rezultacie urlop bezpłatny jest okresem, w którym – mimo trwania stosunku pracy – ulegają zawieszeniu wzajemne obowiązki i uprawnienia pracownika i pracodawcy. Nie jest również wątpliwe, że w tym czasie pracownik nie uzyskuje wynagrodzenia. Skorzystanie z urlopu bezpłatnego skutkuje zatem rezygnacją z otrzymania tego wynagrodzenia i to właśnie ta okoliczność (a nie: brak formalnego rozwiązania stosunku pracy) powinna mieć znaczenie kluczowe dla oceny zasadności przedmiotowego wniosku.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 23 czerwca 2022 r. na stronie A12.

Wyrokiem z 23 września 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1058/22** WSA w Gliwicach oddalił sprzeciw od decyzji uchylającej decyzję organu pierwszej instancji i przekazującej sprawę temu organowi do ponownego rozpatrzenia. Sąd zgodził się z organem odwoławczym, że sam fakt pobierania przez wnioskodawcę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy nie przesądza o odmownym załatwieniu jego wniosku o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego. Zaznaczył również, że wydanie decyzji w sprawie tego wniosku powinno zostać poprzedzone umożliwieniem wnioskodawcy dokonania wyboru jednego z tych świadczeń, czego w analizowanym przypadku zabrakło.

Świadczenia pielęgnacyjnego dotyczył również wyrok WSA w Gliwicach z 29 września 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 718/22**. W sprawie tej skarżąca domagała się przyznania tego świadczenia z uwagi na sprawowanie opieki nad niepełnosprawnym małżonkiem. Organ żądanie to załatwił odmownie a argumentacja przezeń zaprezentowana zyskała aprobatę WSA w Gliwicach. Sąd zgodził się, że świadczenie pielęgnacyjne może zostać przyznane jedynie osobie, która rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania wspomnianej opieki. Nie przysługuje ono więc osobie, która w ogóle nie jest zdolna do pracy, gdyż osoba taka z żadnego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej obiektywnie nie jest w stanie zrezygnować. Odnosząc te rozważania do analizowanego przypadku, Sąd odnotował, że właśnie taka przesłanka negatywna zaistniała w przypadku skarżącej. Skarżąca pobiera bowiem stałą rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy. Tymczasem zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 933) rentę tę przyznaje się, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego.

W wyroku z 21 stycznia 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1057/21** WSA w Gliwicach potwierdził, że kwestia pełnoletniości matki dziecka nie ma znaczenia dla możliwości przyznania jej świadczenia rodzicielskiego na podstawie art. 17c ust. 1 pkt 1 u.ś.r.

Przedmiotem sporu w sprawie o sygn. akt **II SA/GI 513/22**, rozstrzygniętej wyrokiem WSA w Gliwicach z 4 sierpnia 2022 r., była kwestia przyznania świadczenia wychowawczego na podstawie przepisów ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, ze zm.; dalej: „ustawa 500+”). Organ żądanie to załatwił odmownie, powołując się na otrzymaną z urzędu wojewódzkiego informację o tym, że małżonek skarżącej jest uprawniony do ubiegania się o świadczenia rodzinne dla członków swojej rodziny na terenie Republiki Federalnej Niemiec. WSA w Gliwicach zauważył jednak, że organowi umknęło, iż w aktach sprawy zalega

postanowienie zabezpieczające wydane na czas trwania postępowania o rozwiązanie związku małżeńskiego skarżącej. Co jednak szczególnie istotne, na mocy tego orzeczenia sąd rodzinny powierzył skarżącej pieczę nad małoletnimi dziećmi i oznaczył miejsce zamieszkania dzieci w miejscu zamieszkania matki. Tym samym doszło do pozbawienia małżonka skarżącej prawa do ubiegania się o świadczenie wychowawcze na ich wspólne dzieci. Odpadła tym samym przyczyna, która legła u podstaw wydania kwestionowanej decyzji odmownej dla skarżącej.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Dzienniku Gazeta Prawna z 7 września 2022 r. na stronie B9.

Przedmiotem skargi wniesionej w sprawie o sygn. akt **II SA/GI 1047/22** była decyzja wydana w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych. W uzasadnieniu wyroku wydanego w tej sprawie 18 listopada 2022 r. WSA w Gliwicach przyznał rację organowi, że umieszczenie dziecka skarżącej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym skutkuje niemożnością uznania, by zamieszkiwało ono wspólnie z matką. W konsekwencji nie sposób przyjąć, by skarżąca miała prawo do świadczenia wychowawczego na mocy art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy 500+, a to oznacza, że świadczenie to, co do zasady jest nienależne i jako takie powinno podlegać zwrotowi stosownie do art. 25 tej ustawy. W tym miejscu WSA w Gliwicach zaznaczył jednak, że o ile świadczenie to nie mogłoby zostać skarżącej przyznane, o tyle przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było nałożenie na skarżącą obowiązku jego zwrotu. Zdaniem Sądu podjęcie takiego rozstrzygnięcia powinno zostać poprzedzone rozważeniem przez organ wszystkich okoliczności zaistniałych w sprawie i nie może w szczególności pomijać tego, że skarżąca mogła nie mieć świadomości braku uprawnienia do pobierania przedmiotowego świadczenia a swe przekonanie kształtowała na orzeczeniach sądowych zgodnych z jej zapatrywaniem. W ramach ponownego rozpatrzenia sprawy niezbędne będzie zatem uwzględnienie, że skarżąca oświadczyła wprost, iż świadczenie pobierała, uznając je za należne chociażby z tego powodu, że partycypuje w kosztach utrzymania swego dziecka w ośrodku, w tym ponosi koszty jego wyżywienia.

W wyroku z 30 sierpnia 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 336/22** WSA w Gliwicach potwierdził, że brak stawiennictwa, bez uzasadnionej przyczyny, w wyznaczonym terminie w powiatowym urzędzie pracy, uzasadnia zastosowanie art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, ze zm.) i w konsekwencji prowadzi do pozbawienia wezwanego statusu osoby bezrobotnej. WSA w Gliwicach przypomniał przy tym, że cel takiego stawiennictwa określa art. 33 ust. 3 tej ustawy (jest nim m. in. potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy albo przyjęcie propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd), a ciężar usprawiedliwienia nieobecności spoczywa na wzywającym.

Spór w sprawie zawisłej przed WSA w Gliwicach pod sygn. akt **III SA/GI 140/22** dotyczył prawidłowości zawieszenia postępowania administracyjnego prowadzonego z wniosku skarżącego o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Skarżący nie zgodził się z organem administracji publicznej w kwestii konieczności powstrzymania się z rozstrzygnięciem zasadności tego żądania do czasu zakończenia postępowania cywilnego prowadzonego w przedmiocie uznania ze bezskuteczne wypowiedzenia umowy najmu lokalu, który obecnie jest przez niego zajmowany bez tytułu prawnego.

W wyroku oddalającym skargę, wydanym 20 maja 2022 r., WSA w Gliwicach zwrócił uwagę, że art. 2 ustawy z 21 czerwca 2021 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021) wyznacza zakres ustaleń faktycznych, które musi poczynić organ, oceniając wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Jedną z tych okoliczności jest rozstrzygnięcie, czy wnioskodawcy przysługuje tytuł prawny do zajmowanego lokalu, a jeśli tak, to jaki. Rozstrzygnięcie tej kwestii nie może jednak nastąpić w ramach procedury administracyjnej, lecz w toku postępowania przed sądem cywilnym. W rezultacie wyjaśnienie kwestii tytułu prawnego do zajmowanego przez skarżącego lokalu ma kluczowe znaczenie dla oceny zasadności jego wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Uzasadnia tym samym zawieszenie postępowania

administracyjnego z tego wniosku na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.) do czasu rozstrzygnięcia wspomnianej kwestii cywilnoprawnej.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 20 lipca 2022 r., na stronie A11.

Istotą sporu w sprawie o sygn. akt **III SA/GI 213/22** była kwestia interpretacji art. 32 ust. 6 ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, ze zm.), a ściślej sposobu rozumienia zawartego w nim terminu „najbliższe” przedszkole, „najbliższy” oddział przedszkolny w szkole podstawowej, „najbliższa” inna forma wychowania przedszkolnego lub „najbliższy” ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy. Spór dotyczył możliwości zwrotu kosztów przewozu niepełnosprawnego dziecka skarżącej do wybranej przez nią niepublicznej placówki oświatowej, w której może następować kształcenie specjalne dziecka zgodnie z wydanym dla niego w tym przedmiocie orzeczeniem. Organ odmówił uwzględnienia tego żądania, wskazując, że w sensie geograficznym nie jest to placówka najbliższa w rozumieniu powołanego przepisu. W wyroku z 26 lipca 2022 r. WSA w Gliwicach nie zgodził się z tym zapatrywaniem, wskazując, że zastosowanie wspomnianego kryterium świadczy o zawężającej wykładni wskazanego uregulowania. Jednocześnie WSA w Gliwicach podkreślił, że dla prawidłowej w tym względzie kwalifikacji niezbędne jest uwzględnienie nie tylko samej odległości danej placówki od miejsca zamieszkania dziecka, lecz również tego, czy dana placówka posiada uwarunkowania merytoryczne umożliwiające prawidłowe kształcenie dziecka z rozpoznanym rodzajem niepełnosprawności. Każdorazowo wymaga to zatem indywidualnej oceny danego przypadku.

Zbliżona problematyka stanowiła przedmiot wyroku WSA w Gliwicach z 28 stycznia 2022 r. sygn. akt **III SA/GI 1140/21**.

ROZDZIAŁ 6 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE PRAWA BUDOWLANEGO

W wyroku z 7 listopada 2022 r. sygn. akt II **SA/GI 413/22** WSA w Gliwicach stwierdził, że wydanie przez organ decyzji umarzającej postępowanie w sprawie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego było przedwczesne, gdyż nie zostało poprzedzone ustaleniami faktycznymi, które są niezbędne w świetle art. 71 ustawy z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.; dalej: „p.b.”). WSA w Gliwicach podkreślił, że zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego powinna być oceniana w kontekście ostatniego legalnego sposobu użytkowania określonego w pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniu o jej dokonaniu, ewentualnie w porównaniu ze sposobem użytkowania wskazanym w późniejszych zezwoleniach na jej przeprowadzenie. Zaznaczył również, że należy odróżnić działalność produkcyjną od działalności magazynowej, a zachodzące zmiany w dominowaniu jednej z tych funkcji, przejawiające się w analizowanym przypadku w zmianie wielkości i układu obciążeń, wymagają weryfikacji spełniania norm emisyjności hałasu oraz norm dotyczących warunków technicznych. Nadto zmiany te wymagają skonfrontowania z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Ustaleń tych w okolicznościach tej sprawy jednak zabrakło i stąd konieczne stało się uchylenie decyzji zaskarżonej i poprzedzającej ją decyzji pierwszoinstancyjnej.

W wyroku z 22 września 2022 r. sygn. akt II **SA/GI 536/22** WSA w Gliwicach krytycznie ocenił wstrzymanie przez organ robót budowlanych na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 1 p.b. Sąd zgodził się z organem, że sporny garaż dwustanowiskowy, niezamknięty czterema ścianami, wzniesiony na płycie żelbetowej i zwieńczony poddaszem użytkowym stanowi budynek w rozumieniu powołanej ustawy, a nie wiatę, jak życzy tego sobie skarżący. Zarazem jednak podkreślił, że dla przesądzenia kwestii, czy wzniesienie tego budynku wymagało uzyskania pozwolenia, czy też wystarczyło dokonanie w tym przedmiocie zgłoszenia, niezbędne jest określenie powierzchni jego zabudowy, a ta przez organ została ustalona w zawyżonej wysokości, gdyż z uwzględnieniem warstwy

izolacyjnej (docieplenia) budynku. W rezultacie WSA w Gliwicach za konieczne uznał uchylenie zaskarżonego postanowienia i poprzedzającego je postanowienia pierwszoinstancyjnego.

Wyrok ten stanowił przedmiot artykułu prasowego opublikowanego w Rzeczpospolitej z 4 listopada 2022 r.

Wyrokiem z 7 lutego 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1139/21** WSA w Gliwicach oddalił skargę wniesioną na decyzję wydaną w przedmiocie nakazu rozbiórki obiektu budowlanego (naziemnej instalacji fotowoltaicznej). W uzasadnieniu tego orzeczenia podkreślono, że w sprawie, pomimo wezwania, inwestor nie dopełnił wymogów mogących zmierzać do legalizacji dokonanej przez niego samowoli budowlanej. Tym samym konieczne stało się skorzystanie z instrumentu najdalej idącego, jakim jest nakazanie rozbiórki wzniesionego przez niego obiektu. Zarazem krytycznie oceniono pogląd inwestora, jakoby wzniesienie tego obiektu nie wymagało uzyskania pozwolenia na budowę. Wskazano, że niewątpliwe sam montaż paneli fotowoltaicznych na stalowej konstrukcji wsporczej nie wiąże się z taką koniecznością, gdyż panele te należy kwalifikować jako urządzenie techniczne. Natomiast przygotowanie fundamentu wraz z betonowymi słupami, w których konstrukcja ta miałaby znaleźć swe oparcie, prowadzi już do wzniesienia budowli, a tym samym skutkuje koniecznością uprzedniego uzyskania pozwolenia na budowę.

ROZDZIAŁ 7 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE TRANSPORTU DROGOWEGO

W wyroku z 13 lipca 2022 r. sygn. akt **III SA/GI 1804/21** WSA w Gliwicach jako prawidłowe ocenił ustalenia faktyczne organu, które legły u podstaw wymierzenia skarżącemu kary pieniężnej na podstawie przepisów ustawy z 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1857). Sąd zauważył, że w sprawie nie budzi wątpliwości zmiana trasy przejazdu bez uprzedniego dokonania niezbędnego w tym zakresie zgłoszenia rejestracyjnego. Zarazem jako chybione uznał tłumaczenia skarżącego, że zmiana ta została

wymuszona okolicznościami od niego niezależnymi, a dokonanie wspomnianego zgłoszenia nie było możliwe. Niezależnie od powyższego WSA w Gliwicach przesądził również, że wszczęcie postępowania w sprawie wymierzenia wspomnianej kary nie jest limitowane sześciomiesięcznym okresem wynikającym z art. 165b o.p., gdyż przepis ten nie ma zastosowania do tej kategorii spraw.

ROZDZIAŁ 8 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE UPRAWNIEŃ DO KIEROWANIA POJAZDAMI

Wyrokiem z 17 stycznia 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1179/21** WSA w Gliwicach oddalił skargę na decyzję wydaną w przedmiocie unieważnienia państwowego egzaminu praktycznego na prawo jazdy kategorii „B”. Decyzja ta została wydana na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 341, ze zm.). Stwierdzono w niej, że egzamin został przeprowadzony w sposób nierzetelny, na co wskazują rozbieżności pomiędzy arkuszem egzaminacyjnym, wyjaśnieniami sporządzonymi przez egzaminatora oraz zarejestrowanym przebiegiem egzaminu. W tych ramach szczególnie zaakcentowano, że egzaminowana, zgodnie z przysługującym jej uprawnieniem, występowała o umożliwienie jej powtórnego wykonania zadania egzaminacyjnego, niemniej jednak egzaminator nie wyraził na to zgody, gdyż, jak sam wyjaśnił, nie usłyszał jej prośby. W związku z tym organ nadzorczy stwierdził, że egzamin wymaga unieważnienia, gdyż pomiędzy egzaminatorem a osobą egzaminowaną doszło do ewidentnego błędu w komunikacji. Argumentacja ta została podzielona przez WSA w Gliwicach, który z uwagi na sformułowane przez egzaminatora zarzuty podkreślił dodatkowo, że w sprawie nie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego, lecz zasad procesowych (zasady zaufania do władzy publicznej i zasady informowania stron postępowania o istotnych dla określenia ich praw i obowiązków okolicznościach faktycznych i prawnych), które miało wpływ na wynik sprawy.

W wyroku z 27 października 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 887/22** WSA w Gliwicach krytycznie ocenił decyzję wydaną w przedmiocie uchylecia

uprawnień do kierowania pojazdami po wznowieniu postępowania w tym przedmiocie. W uzasadnieniu wskazał, że powzięcie przez organ informacji o popełnieniu przestępstwa polegającego na poświadczeniu nieprawdy przez osobę prowadzącą ośrodek szkolenia kierowców uzasadniało wznowienie postępowania administracyjnego w przedmiocie nadania uprawnień skarżącej do kierowania pojazdami. Zarazem jednak samo w sobie nie stanowiło wystarczającego powodu do uchylenia tych uprawnień w sytuacji, gdy z akt sprawy nie wynika, by skarżąca w jakikolwiek sposób przyczyniła się do popełnienia tego przestępstwa ani też by miała świadomość jego popełnienia, a ukończenie przez nią kursu, zdanie państwowego egzaminu, wydanie decyzji i uzyskanie dokumentu potwierdzającego wskazane uprawnienia w ogóle nie było kwestionowane. WSA w Gliwicach wskazał, że ponowne rozstrzygnięcie tej sprawy administracyjnej wymagać więc będzie uwzględnienia jej całokształtu i wyważenia interesu społecznego i słusznego interesu obywatela, gdyż niewątpliwą pozostaje w niej kolizja zasady legalizmu z zasadą zaufania do władzy publicznej.

ROZDZIAŁ 9 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE GOSPODARKI WODNEJ

W wyroku z 20 lipca 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 668/22** WSA w Gliwicach krytycznie ocenił decyzję wydaną w przedmiocie określenia skarżącemu wysokości opłaty stałej za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych. Sąd wskazał, że poczynione w sprawie ustalenia faktyczne były niewystarczające, gdyż ograniczyły się do stwierdzenia, że wobec skarżącego wydano pozwolenie wodnoprawne, które pozostaje w obrocie prawnym. Organ zaniechał natomiast ustalenia, czy doszło do przebudowania urządzenia wodnego (wylotu kanalizacji deszczowej) w sposób zgodny z tym pozwoleniem ani czy urządzenie to nadal funkcjonuje. Zbagatelizował również fakt, że skarżący jest właścicielem tylko jednej z dziesięciu wymienionych w pozwoleniu działek, co wątpliwym czyni dopuszczalność obarczania go powinnością zapłaty całej opłaty. W związku z powyższymi uchybieniami WSA w Gliwicach uznał, że w sprawie doszło do naruszenia art. 273 ust. 6 ustawy z 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t. j. Dz. U.

z 2021 r. poz. 2233, ze zm.), gdyż wydanie zakwestionowanej decyzji było co najmniej przedwcześnie.

ROZDZIAŁ 10 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE WYWŁASZCZENIA NIERUCHOMOŚCI

Przedmiotem sporu w sprawie rozstrzygniętej wyrokiem WSA w Gliwicach z 28 marca 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1030/21** była wykładnia art. 12 ust. 7 ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 176), a ściślej: kwestia dopuszczalności złożenia w imieniu Skarbu Państwa przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) wskazanego w tym przepisie zrzeczenia się odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości. WSA w Gliwicach uznał, że starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) ma uprawnienia w tym przedmiocie, czego zresztą wskazany przepis nie wyklucza. Dalej podkreślił, że zrzeczenie takie nie następuje w ramach jakiegokolwiek postępowania administracyjnego, gdyż stanowi ono oświadczenie woli o charakterze prywatnoprawnym. Z tych powodów jako chybiony ocenił wytyk naruszenia art. 23 ust. 1e ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899), wskazując, że przepis ten odnosi się do kwestii procesowych. Na koniec nie zgodził się z twierdzeniem o braku możliwości wniesienia skargi przez prezydenta miasta na prawach powiatu na decyzję wojewody, która została wydana po rozpatrzeniu odwołania od decyzji wydanej przez tego prezydenta. W tym kontekście wyjaśnił, że wydanie w pierwszej instancji decyzji przez organ wykonawczy gminy nie wyklucza możliwości zaskarżenia wydanej w tym postępowaniu decyzji organu odwoławczego przez gminę, w której imieniu działa organ, który wydał decyzję pierwszoinstancyjną.

ROZDZIAŁ 11 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ZGŁOSZEŃ CELNYCH

W wyroku z 18 października 2022 r., sygn. akt **III SA/GI 144/22** WSA w Gliwicach przesądził, że art. 15zzzzzn² ust. 1 i ust. 2 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem

i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.) ma zastosowanie również do postępowań w sprawach dotyczących sprostowania zgłoszenia celnego i zwrotu cła. WSA w Gliwicach stwierdził bowiem brak podstaw do różnicowania sytuacji stron postępowania w zależności od tego, czy jest to postępowanie prowadzone na gruncie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, czy też Ordynacji podatkowej. Tym samym uznał, że zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku powołane wyżej normy winny być stosowane, co po stronie wszystkich organów administracji publicznej (w tym: organów podatkowych i organów celnych), w przypadkach w tych regulacjach określonych, rodzi obowiązek zawiadomiania stron o uchybieniu terminu i jednoczesnego wyznaczenia stronom terminu do złożenia wniosku o jego przywrócenie.

ROZDZIAŁ 12 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Przedmiotem zaskarżenia w sprawie o sygn. akt II SA/GI 434/21 było sporządzenie karty ewidencyjnej obiektu nieruchomego (zespołu domów wczasowych) niewpisanego do rejestru zabytków oraz włączenie tej karty do wojewódzkiej ewidencji zabytków stosownie do art. 22 ust. 2 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. z 2021 r. poz. 710, ze zm.) i przepisów rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 56). Zdaniem WSA w Gliwicach dokonanie kwestionowanych czynności w analizowanym przypadku nastąpiło z naruszeniem reguł określonych w powyższych regulacjach. Przede wszystkim w sprawie nie zostało ustalone, czy przedmiotowy zespół domów wczasowych w ogóle spełnia ustawową cechę zabytku, a włączenia karty do ewidencji nie poprzedzono zawiadomieniem właścicieli nieruchomości o zamiarze dokonania tej czynności. Wreszcie materiały graficzne objęte kartą nie pozwalają na identyfikację wszystkich budynków wchodzących w skład tego kompleksu, a jedna z wymienionych w niej

działek w ogóle nie jest zabudowana. W świetle tych uchybień WSA w Gliwicach wyeliminował zaskarżone czynności z obrotu prawnego.

ROZDZIAŁ 13 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Wyrokiem z 26 października 2022 r. sygn. akt **III SA/GI 439/22** WSA w Gliwicach oddalił skargę Szpitala na decyzję Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wydaną w przedmiocie rozstrzygnięcia postępowania prowadzonego w trybie konkursu ofert na zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie pozytonowej tomografii emisyjnej (PET). WSA w Gliwicach podzielił zapatrywanie organu, zgodnie z którym oferta skarżącego podlegała odrzuceniu na podstawie art. 149 ust. 1 pkt 7 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.), gdyż nie spełniała warunków formalno-prawnych określonych w części VII Lp. 9 Załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 357, ze zm.). Skarżący nie spełnił bowiem określonego w tej regulacji wymogu zapewnienia jednoczesnej obecności w trakcie realizacji świadczenia dwóch lekarzy, a mianowicie lekarza wskazanego w punkcie 1 podpunkt 1 oraz lekarza wskazanego w punkcie 1 podpunkt 2 wspomnianego Załącznika.

W zdaniu odrębnym zgłoszonym od tego orzeczenia wskazano, że skarga powinna zostać uwzględniona, gdyż z powołanych regulacji nie wynika wymóg jednoczesnej obecności dwóch lekarzy. Nie dotyczą one również zagadnienia czasu czy organizacji pracy personelu. Wynika z nich natomiast to, że w wykonywaniu przedmiotowych świadczeń powinny brać udział osoby reprezentujące pięć różnych zawodów, w tym lekarze dwóch różnych specjalności, a ten wymóg w ofercie skarżącego został spełniony.

ROZDZIAŁ 14 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE AKTÓW STANU CYWILNEGO

W wyroku z 14 kwietnia 2022 r. sygn. akt **II SA/GI 1683/21** WSA w Gliwicach nie zgodził się z organem, by nie istniała możliwość wydania poświadczonyj za zgodność z oryginałem kserokopii oryginału aktu urodzenia dziecka. Jednocześnie zwrócił uwagę, że możliwość taka wynika wprost z art. 26 ust. 4 pkt 2 ustawy z 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 709).

ROZDZIAŁ 15 ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ

W wyroku z 5 kwietnia 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 300/22** WSA w Gliwicach jako zgodne z prawem ocenił umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego administracyjną karę pieniężną wymierzoną przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w związku z naruszeniem obowiązku kwarantanny. Wymierzenie egzekwowanej należności nastąpiło stosownie do art. 48a ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 w związku z art. 46b pkt 5 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.). Natomiast postępowanie egzekucyjne umorzono na mocy art. 59 § 1 pkt 4 lit. a) ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, ze zm.; dalej: „u.p.e.a.” lub „ustawa egzekucyjna”), a zatem z uwagi na śmierć zobowiązanego. Uzasadniając podjęte rozstrzygnięcie, WSA w Gliwicach wskazał, że przedmiotowa kara pieniężna mieści się w katalogu praw i obowiązków ściśle związanych z osobą zmarłego, a zatem nie podlega dziedziczeniu przez jego następców prawnych. Kara ta stanowi bowiem sankcję za stwierdzenie naruszenia prawa. Nie może być ona więc ponoszona przez osoby, które tego naruszenia się nie dopuściły. W rezultacie śmierć osoby zobowiązanej do zapłaty tej należności bezprzedmiotowym czyni postępowanie zmierzające do jej wyegzekwowania.

Przedmiotem wyroku WSA w Gliwicach z 24 maja 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 365/22** była weryfikacja legalności postanowienia wydanego w przedmiocie obciążenia zobowiązanego kosztami postępowania egzekucyjnego. W orzeczeniu tym Sąd podzielił zapatrywanie organu, w myśl którego określenie kosztów egzekucyjnych nastąpiło w sposób zgodny z art. 64 § 1 pkt 4 i § 6 ustawy egzekucyjnej. Jednocześnie wyjaśnił, że zgodnie z tymi przepisami podstawę określenia tych kosztów stanowią kwoty dochodzone, a nie: kwoty faktycznie wyegzekwowane, jak życzył sobie tego zobowiązany.

W wyroku z 4 lipca 2022 r. sygn. akt **I SA/GI 683/22** WSA w Gliwicach negatywnie ocenił rozstrzygnięcie nakładające na wierzyciela (organ wykonawczy gminy) powinność uiszczenia na rzecz organu egzekucyjnego opłaty komorniczej na podstawie art. 66 § 3 w związku z art. 1a pkt 6 ustawy egzekucyjnej.

W uzasadnieniu tego orzeczenia stwierdzono, że wskazane przepisy pozostają w sprzeczności z konstytucyjnymi zasadami demokratycznego państwa prawa, równości i niedyskryminacji, gdyż prowadzą do nieuprawnionego różnicowania sytuacji wierzycieli w zakresie obejmującym powinność zapłaty wspomnianej opłaty.

Rozwijając ten wątek, wskazano, że obowiązek ten został przewidziany jedynie na gruncie u.p.e.a. a analogicznego rozwiązania nie przewidują unormowania dotyczące egzekucji cywilnoprawnej prowadzonej przez komornika sądowego. W razie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej dochodzi zatem do sytuacji, w której powinność zapłaty opłaty komorniczej zależy wyłącznie od tego, czy egzekucja w zbiegu jest prowadzona przez komornika sądowego czy przez administracyjny organ egzekucyjny. W konsekwencji powyższego wierzyciele publicznoprawni są odmiennie traktowani przez ustawodawcę niż wierzyciele cywilnoprawni.

Dalej podkreślono, że zróżnicowanie to może zachodzić także wewnątrz samej grupy wierzycieli publicznoprawnych w zależności od tego, jaki organ prowadzi egzekucję w zbiegu. Jest ono również wynikiem przyjęcia przez prawodawcę założenia (art. 66 § 4 pkt 2 u.p.e.a.), zgodnie z którym należności

ściągnięte przez organ egzekucyjny będący jednocześnie wierzycielem są zwolnione z opłaty komorniczej. Prowadzi to bowiem do uprzywilejowania tych organów wykonawczych gmin, które w myśl art. 19 § 2 u.p.e.a. uznano za właściwe do samodzielnego prowadzenia egzekucji własnych wierzytelności publicznoprawnych. Organy wykonawcze pozostałych gmin (a jest ich zdecydowanie więcej) takich kompetencji nie mają. W konsekwencji powinność zapłaty opłaty komorniczej obciąża wierzycieli niebędących jednocześnie organami egzekucyjnymi, natomiast podmioty, którym przysługują obydwa te przymioty – już nie.

Następnie zaakcentowano, że za niemożnością różnicowania sytuacji samych wierzycieli publicznoprawnych przemawia również fakt, iż egzekwowane należności stanowią dochód własny gminy, a zatem niejako dobro wspólne wszystkich osób tworzących tę wspólnotę samorządową. Zauważono też, że opłata ta stanowi w istocie wynagrodzenie organu egzekucyjnego z tytułu ściągnięcia egzekwowanej należności. Tymczasem już na mocy art. 66 § 1 u.p.e.a. wierzyciel jest zobowiązany do poniesienia wydatków organu egzekucyjnego z tym związanych. W rezultacie powinność zapłaty opłaty wiązałaby się z powtórным zrekompensowaniem organowi egzekucyjnemu poniesionych wydatków.

Na koniec odnotowano, że obowiązku zapłaty opłaty komorniczej nie przewidują już wprowadzone zmiany legislacyjne u.p.e.a., co dodatkowo wspiera słuszność przedstawionego kierunku wykładni norm wcześniej obowiązujących.

DZIAŁ III DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA

ROZDZIAŁ 1 OBCHODY STULECIA SĄDOWNICTWA ADMINISTRACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

1.1. KOMITET HONOROWY

Nad organizacją obchodów 100. rocznicy utworzenia sądownictwa administracyjnego w Województwie Śląskim czuwał Komitet Honorowy w składzie:

- 1) Prezes WSA w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek;
- 2) Ewa Madej (Sędzia NSA w stanie spoczynku; Wiceprezes WSA w Gliwicach w latach 2005-2015, Wiceprezes Ośrodka Zamiejscowego NSA w Katowicach z siedzibą w Gliwicach w latach 1997-2003);
- 3) Prof. dr hab. Czesław Martysz (Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach);
- 4) Prof. dr hab. Ryszard Mikosz (Sędzia NSA w stanie spoczynku; Prezes WSA w Gliwicach w latach 2004-2013, Prezes Ośrodka Zamiejscowego NSA w Katowicach z siedzibą w Gliwicach w latach 2001-2003).

1.2. UROCZYSTOŚĆ NA WPiA UŚ

Głównym punktem obchodów jubileuszowych była uroczystość w dniu 6 września 2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W uroczystości uczestniczyli: Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego dr hab. prof. UŁ Jacek Chlebny, Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Ryszard Koziołek i Dziekan Wydziału Prawa i Administracji tej Uczelni prof. dr hab. Czesław Martysz, Prezydent Miasta Gliwice Adam Neumann i Sekretarz Miasta Katowice Maciej Stachura. Gośćmi tej

uroczystości byli również Szef Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego Hieronim Kulczycki, Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej NSA Sędzia Sylwester Marciniak, kierująca pracami Izby Gospodarczej NSA sędzia Małgorzata Korycińska oraz Prezesi Wojewódzkich Sądów Administracyjnych z całej Polski. Przybyli Dziekani Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach i Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, przedstawiciel Zarządu Śląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Katowicach, sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów powszechnych w służbie czynnej i w stanie spoczynku, profesorowie i pracownicy naukowcy Uniwersytetu Śląskiego, w tym autorzy artykułów do Księgi Jubileuszowej, sędziowie oraz pracownicy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, w tym w stanie spoczynku lub na emeryturze.

Uroczystość prowadził sędzia WSA w Gliwicach dr Paweł Kornacki. Rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu państwowego, po czym głos zabrał Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach sędzia NSA Leszek Kiermaszek, który powitał gości. W swym wystąpieniu przedstawił historię sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, w tym przede wszystkim organizację i pierwsze lata działalności utworzonego z dniem 1 września 1922 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach. Nawiązał do okresu działalności powstałego w dniu 1 lipca 1981 r. Ośrodka Zamiejscowego Naczelnego Sądu Administracyjnego w Katowicach z siedzibą w Gliwicach i utworzonego w wyniku reformy sądownictwa administracyjnego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Przedstawił sylwetki prezesów i sędziów sądów administracyjnych.

Następnie głos zabrał Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr hab. Ryszard Koziołek, który wyraził radość z faktu organizacji tak podniosłej uroczystości w gmachu Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Podkreślił rolę i znaczenie sądownictwa administracyjnego w działalności publicznej, w niezwykle ciepłych słowach zwrócił się do sędziów i pracowników sądu.

Kolejnym mówcą był Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego dr hab. prof. UŁ Jacek Chlebny, który swoje wystąpienie poświęcił w całości powstaniu z dniem 24 października 1922 r. Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie i jego działalności w okresie II Rzeczypospolitej. Nawiązał także do działalności trzech Wojewódzkich Sądów Administracyjnych: w Poznaniu, Toruniu i Katowicach.

W swym wystąpieniu Prezydent Miasta Gliwice Adam Neumann wskazał, że Miasto, którego jest gospodarzem, jest dumne z tego, że sąd administracyjny w województwie śląskim posiada swoją siedzibę w Gliwicach w pięknym, zabytkowym budynku, w centrum miasta. Przekazał gratulacje i życzenia sędziom i pracownikom Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

Tę część uroczystości zakończył wykład na temat roli sądownictwa administracyjnego w umacnianiu państwa prawa, który wygłosił prof. dr hab. Ryszard Mikosz, sędzia NSA w st. sp. i były Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

Na ręce gospodarzy uroczystości jubileuszowej przekazano szereg listów gratulacyjnych.

Następnie prowadzący uroczystość poinformował zebranych, że Komitet Honorowy obchodów 100 - lecia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim postanowił przyznać wyróżnienia zasłużonym osobom dla sądu administracyjnego w Gliwicach.

Przyznano trzy wyróżnienia specjalne:

1. sędziemu NSA w st. sp. prof. dr hab. Romanowi Hauserowi, byłemu wieloletniemu Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego za wielki wkład w rozwój i funkcjonowanie sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim,

2. sędziemu NSA w st. sp. Stefanowi Cebulskiemu, seniorowi śląskich sędziów powszechnych i administracyjnych,

3. śp. sędziemu NSA Henrykowi Piętce, byłemu Prezesowi Ośrodka Zamiejscowego NSA w Katowicach z siedzibą w Gliwicach za organizację i sprawne funkcjonowanie Ośrodka (wyróżnienie pośmiertne zostało wręczone żonie sędziego przed uroczystością).

Wyróżniono następnie sędziów za długoletnią, co najmniej 18 – letnią służbę sędziowską w sądzie administracyjnym w Gliwicach.

Lista wyróżnionych sędziów: Bonifacy Bronkowski (ponad 27 lat służby, najstarszy służbą sędzia administracyjny w województwie śląskim), Ewa Madej, Krzysztof Wujek, Łucja Franciczek, Ryszard Mikosz oraz Anna Apollo, Eugeniusz Christ, Przemysław Dumana, Małgorzata Jużków, Beata Kalaga-Gajewska, Elżbieta Kaznowska, Adam Mikusiński, Stanisław Nitecki, Barbara Orzepowska-Kyć, Szczepan Prax i Rafał Wolnik.

Przyznano wyróżnienia dla pracowników administracyjnych za długoletnią, co najmniej 25 - letnią pracę w sądzie administracyjnym w Gliwicach.

Lista wyróżnionych pracowników: Irena Kmiotek, Dorota Kosmala, Grzegorz Lewandowski, Wioletta Milcarek, Katarzyna Narodowska, Anna Oklecińska, Iwona Pacewicz, Krystyna Popek, Elżbieta Rak, Alicja Sadowska, Anna Sienicka, Agnieszka Sitek, Urszula Smykała, Aneta Śmieja i Urszula Zygmund.

Komitet Honorowy postanowił także wyróżnić sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, którzy rozpoczęli służbę sędziowską w Ośrodku Zamiejscowym NSA w Gliwicach lub WSA w Gliwicach, a następnie kontynuowali służbę w Naczelnym Sądzie Administracyjnym: Iwonę Bogucką, Stanisława Boguckiego, Zofię Borowicz, Romana Ciągłewicza, Gerarda Czecha, Marka Kołaczka, Małgorzatę Korycińską, Wiesława Morysa, Artura Mudreckiego, Ryszarda Pęka, Henryka Wacha, Krzysztofa Winiarskiego, Małgorzatę Wolf-Kalamala.

Wyróżnienia sędziom i pracownikom administracyjnym wręczyli: Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego i członkowie Komitetu Honorowego Obchodów 100 - lecia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim.

Na zakończenie części oficjalnej uroczystości wręczono Prezesowi Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach sędziemu NSA Leszkowi Kiermaszkowi list gratulacyjny i wyróżnienie za ponad 25 - letnią służbę sędziowską w sądownictwie administracyjnym.

W drugiej części uroczystości w holu Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego odbył się krótki koncert muzyczny. Uczestnicy mieli

możliwość zapoznania się z wystawą okolicznościową w postaci wyłożonych dokumentów archiwalnych z pierwszych lat działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach (zdjęcia, pisma, orzeczenia). Zaprezentowano także na wystawie togi sędziowskie z okresu II Rzeczypospolitej, film poświęcony niektórym wydarzeniom historycznym z czasów pierwszych lat działalności sądownictwa administracyjnego, kronikę sądu, zdjęcia, kopie publikowanych orzeczeń WSA w Katowicach, NSA Ośrodka Zamiejscowego w Katowicach z siedzibą w Gliwicach i WSA w Gliwicach. Przygotowano także skromny poczęstunek.

1.3. ODZNACZENIE PAŃSTWOWE

Kierownik Oddziału Finansowego w WSA w Gliwicach Pani Krystyna Poppek została wyróżniona przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę odznaczeniem państwowym – medalem za długoletnią służbę, I stopień, za wzorowe i wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków służbowych w sądzie administracyjnym przez ponad 30 lat.

1.4. KSIĘGA PAMIĄTKOWA

Z okazji Jubileuszu, pod redakcją Sędziego WSA w st. sp. prof. dra hab. Andrzeja Matana oraz Sędziego WSA prof. dra hab. Adama Nity przygotowana została księga pamiątkowa pt. „Sądownictwo administracyjne w umacnianiu państwa prawa. Księga z okazji 100-lecia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim”. Znalazły się w niej artykuły związane z historią sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, organizacją Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach i pierwszych miesiący działalności sądu, omówiono kilka orzeczeń tego sądu. Kolejne artykuły poświęcone zostały ustrojowi sądownictwa administracyjnego oraz zagadnieniom procesowym i materialnym z dziedziny prawa publicznego: administracyjnego i finansowego. Księga została wydana przez Wolters Kluwer. Autorami artykułów są sędziowie i inne osoby związane z sądem administracyjnym w Gliwicach.

Autorzy i artykuły:

1. Leszek Kiermaszek – Wstęp;
2. Dr Tomasz Adamczyk, Prof. dr hab. Marian Mikołajczyk, Dr Grzegorz Nancka - „Początki działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach (1922 - 1924);
3. Elżbieta Kaznowska – „Sądownictwo administracyjne w województwie śląskim w okresie II Rzeczypospolitej”;
4. Dr Iwona Bogucka - „Sądy administracyjne wobec problemu retroakcji”;
5. Dr Stanisław Bogucki - „Recepcja koncepcji kompleksowej wykładni prawa przez sądy administracyjne w sprawach podatkowych”;
6. Dr Agata Ćwik-Bury - „Zasada zaufania a ochrona prawna podatnika VAT w orzecznictwie sądów administracyjnych”;
7. Dr hab. Grzegorz Dobrowolski - „Prawne podstawy budowy stacji bazowych telefonii komórkowej. Pomiędzy prawodawcą a sądem”;
8. Prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic - „Rola sądownictwa administracyjnego w umacnianiu zasady pewności prawa podatkowego”;
9. Prof. dr hab. Roman Hauser - „Granice swobody władzy ustawodawczej na przykładzie nowelizacji art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego”;
10. Dr Krzysztof Kandut - „Sankcje w podatku od towarów i usług - zarys problemu”;
11. Dr Paweł Kornacki - „Państwo prawne a wysokość kosztów egzekucyjnych. Analiza wykonania przez sądy administracyjne wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 28.06. 2016 r., SK 31/14”;
12. Roman Kusz, Paweł Matyja - „Proces administracji i rola adwokata w tym procesie”;
13. Prof. dr hab. Grzegorz Łaszczyca, Prof. dr hab. Andrzej Matan - „Kryterium sądowej kontroli samorządowych aktów prawa miejscowego”;
14. Prof. dr hab. Czesław Martysz - „Ochrona sądowa gmin w sprawach zmiany nazw ulic podejmowanych przez wojewodów”;
15. Prof. dr hab. Ryszard Mikosz - „Sądownictwo administracyjne w polskich ustawach konstytucyjnych XX wieku”;

16. Dr hab. Artur Mudrecki - „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodka Zamiejscowego w Katowicach z siedzibą w Gliwicach w sprawach podatkowych – wybrane zagadnienia”;

17. Prof. dr hab. Adam Nita - „Przedawnienie w prawie podatkowym – fikcja czy rzeczywistość? Rozważania w kontekście orzecznictwa sądów administracyjnych”;

18. Dr hab. Stanisław Nitecki - „Znaczenie orzecznictwa sądów administracyjnych z zakresu spraw socjalnych w demokratycznym w państwie prawa”;

19. Prof. dr Thomas Stapperfend - „Wdrażanie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach podatkowych przez sądy krajowe” (Die Umsetzung von Entscheidungen des EuGH der EU in Steuersachen durch die nationalen Gerichte)

20. Dr Krzysztof Winiarski - „Kontrowersje związane odróżnieniem budynku od budowli, na tle opodatkowania podatkiem od nieruchomości zbiorników”;

21. Dr hab. Artur Żurawik - „Zasada demokratycznego państwa prawnego a wyzwania europejskie w orzecznictwie sądów administracyjnych”.

1.5. POLSKO–NIEMIECKIE SEMINARIUM SĘDZIÓW

W ramach obchodów Jubileuszu w dniach 11 - 13 maja 2022 r. w Gliwicach odbyło się polsko-niemieckie seminarium sędziów orzekających w sądach administracyjnych i finansowych. W spotkaniu roboczym uczestniczyli sędziowie Sądu Finansowego dla Berlina i Brandenburgii w Chocieburzu, Saksońskiego Wyższego Sądu Administracyjnego w Budziszynie, Sądu Administracyjnego w Dreźnie oraz sędziowie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Sędziowie każdego z sądów przygotowali referaty obejmujące zagadnienia procesowe i materialnoprawne, do nich przygotowane zostały koreferaty, odpowiednio polskie i niemieckie.

Prelegenci i przedmiot wystąpień:

1. Dr Thomas Pastor Wiceprezes Sądu Administracyjnego w Dreźnie oraz Jürgen Meng Sędzia Przewodniczący Saksońskiego Wyższego Sądu Administracyjnego – „Planowanie w dziedzinie energetyki”;

2. dr Aneta Majowska Asesor WSA w Gliwicach – „Realizacja inwestycji budowlanych na podstawie specustaw na przykładzie ustawy o budowie dróg publicznych”;

3. Prof. dr Thomas Stapperfend Prezes Sądu Finansowego dla Berlina i Brandenburgii – „Wdrażanie orzeczeń TSUE przez sądy krajowe w sprawach podatkowych”;

4. Dr Dagmara Dominik-Ogińska Wiceprezes WSA we Wrocławiu - „Wdrażanie orzeczeń TSUE przez sądy krajowe w sprawach podatkowych. Koreferat”;

5. Piotr Pyszny Asesor WSA w Gliwicach – „Wyrok TSUE w sprawie C-189/18, jako podstawa wznowienia postępowania podatkowego”;

6. Prof. dr hab. Adam Nita Sędzia WSA w Gliwicach – „Ukryta odpowiedzialność podatkowa”;

7. Dr Ulrich Herbert Sędzia Przewodniczący Sądu Finansowego dla Berlina i Brandenburgii – „Procedura płatności dzielonej VAT”

8. Dr Agata Ćwik – Bury Sędzia WSA w Gliwicach – „Procedura płatności dzielonej VAT. Koreferat”;

9. Dr Krzysztof Kandut Wiceprezes WSA w Gliwicach – „Sankcja w podatku VAT – kara czy podatek?”;

10. Sędziowie Saksońskiego Wyższego Sądu Administracyjnego w Budziszynie – „Aktualne problemy prawne w orzecznictwie sądów niemieckich”.

1.6. MEDAL, FOLDERY, BROSZURA, TABLICA, ALBUM

Ponadto, w związku ze 100 – leciem utworzenia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim wybito okolicznościowy medal pamiątkowy upamiętniający to historyczne wydarzenie.

Przygotowane zostały również foldery i broszura poświęcone działalności sądu administracyjnego w województwie śląskim.

W gmachu WSA w Gliwicach umieszczono okolicznościową, mosiężną tablicę upamiętniającą Jubileusz.

Opracowano również album pt. „Z historii sądownictwa administracyjnego w Województwie Śląskim” obejmujący:

- a) Tom I – „Akty normatywne oraz zbiór praw konstytucyjnych i administracyjnych Województwa Śląskiego”;
- b) Tom II – „Wybór orzecznictwa sądów administracyjnych w Województwie Śląskim w latach 1922-2022”;
- c) Tom III – „Wybór dokumentów i fotografii z działalności sądów administracyjnych w Województwie Śląskim w latach 1922-2022”.

Na stronie podmiotowej WSA w Gliwicach w Biuletynie Informacji Publicznej utworzono nową zakładkę zawierającą informacje na temat Jubileuszu.

1.7. WYSTĄPIENIE PREZESA WSA W GLIWICACH LESZKA KIERMASZKA

Wystąpienie Prezesa WSA w Gliwicach Leszka Kiermaszka podczas uroczystości w dniu 6 września 2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

„Panie i Panowie,
Szanowni Państwo,

w imieniu sędziów i pracowników Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, Komitetu Honorowego oraz własnym witam bardzo serdecznie wszystkich przybyłych na uroczystość związaną z obchodami jubileuszu 100. rocznicy utworzenia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim. Z radością witam każdego, kto zaszczyił swoją obecnością naszą uroczystość.

Sto lat temu, w czerwcu 1922 r., zakończył się proces przejęcia przez niepodległe od kilku lat Państwo Polskie części Górnego Śląska. Dopiero wówczas możliwe było stworzenie ram prawnych do utworzenia w województwie śląskim sądownictwa administracyjnego, wiązało się to z przyjęciem szeregu

rozwiązań strukturalnych, kompetencyjnych i przede wszystkim organizacyjnych. Sąd administracyjny trzeba było utworzyć szybko, potrzeba jego utworzenia nie budziła wątpliwości, jednakże trudne warunki powojenne temu nie sprzyjały.

Pierwszy Wojewoda Śląski Józef Rymer wydał w dniu 1 sierpnia 1922 r. rozporządzenie w przedmiocie utworzenia dla części górnośląskiej tego województwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Katowicach, który rozpoczął swoją działalność w dniu 1 września 1922 r., a jego organizatorem i pierwszym prezesem został dr Włodzimierz Dąbrowski, bliski współpracownik wojewody Józefa Rymera, a w trakcie III powstania śląskiego - także Wojciecha Korfantego. Służbę sędziowską w tym sądzie podjęli sędziowie dotychczas zatrudnieni w sądownictwie powszechnym, nie tylko w apelacji katowickiej, np. Jan Szatko (kolejny prezes Sądu aż do wybuchu wojny), Leon Warmcki, dr Maksymilian Meiss, dr Władysław Kniażycki (późniejsi wiceprezesi Sądu). Specyfiką tego Sądu było to, że w jego skład wchodził również sędziowie niezawodowi i ich zastępcy. Pierwszą siedzibą sądu było pierwsze piętro budynku szkoły przy ulicy Szafranka w Katowicach.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach był sądem pierwszej i drugiej instancji. Jako sąd odwoławczy rozpoznawał odwołania od orzeczeń wydanych przez wydziały powiatowe. Zakres działania tego Sądu jako sądu pierwszej instancji obejmował rozstrzygnięcie spraw w postępowaniu sporno-administracyjnym (w postępowaniu uchwałowym orzekał tylko przez niespełna rok od utworzenia sądu). Niestety nigdy nie rozpoczął działalności Śląski Trybunał Administracyjny w postaci senatu administracyjnego w Sądzie Apelacyjnym Województwa Śląskiego, utworzony rozporządzeniem Tymczasowej Rady Wojewódzkiej w Katowicach z dnia 18 lipca 1922 r., dlatego odwołania kierowane były do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie. Należy dodać, że Śląski Trybunał Administracyjny miał nie tylko rozpoznawać odwołania od orzeczeń WSA w Katowicach, ale też miał być jedynym sądem administracyjnym dla cieszyńskiej części województwa śląskiego (w okresie międzywojennym dla tej części województwa śląskiego utrzymany został jednoinstancyjny model sądownictwa administracyjnego).

Wielką zasługą śląskiego sądownictwa administracyjnego od początku działalności orzeczniczej było ustalenie podstawowych zasad postępowania, w tym praw stron biorących udział w postępowaniu. Oprócz skrupulatnego przestrzegania prawa sąd ten w swym orzecznictwie wykazywał wielką życzliwość wobec mieszkańców Śląska, próbujących zapewnić utrzymanie sobie i swoim rodzinom. Świadczą o tym zachowane orzeczenia z pierwszych lat działalności sądu administracyjnego w Katowicach. W okresie międzywojennym orzecznictwo tego sądu, a także dwóch dalszych wojewódzkich sądów administracyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Najwyższego Trybunału Administracyjnego, pomimo zmian ustrojowych, głównie za sprawą swojej stabilności miało duży wpływ na kształtowanie polskiej praktyki administracyjnej.

II wojna światowa przerwała na wiele lat działalność orzeczniczą sądów administracyjnych. Tragiczny los spotkał niektórych sędziów i pracowników Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach; były prezes tego sądu Włodzimierz Dąbrowski wraz z żoną zginęli w obozie koncentracyjnym w Auschwitz w 1942 r.

Zmiany polityczne i ustrojowe w Polsce po zakończeniu wojny uniemożliwiły kontynuowanie działalności orzeczniczej przez sądy administracyjne, pomimo podejmowanych prób. Zapowiedzią powstania w przyszłości demokratycznego państwa prawnego było utworzenie z dniem 1 września 1980 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego. Był to sąd jednoinstancyjny z enumeratywnie określonymi w ustawie kompetencjami, które jednak w następnych latach ulegały stałemu poszerzaniu. Niespełna rok po jego utworzeniu w dniu 1 lipca 1981 r. rozpoczął działalność Ośrodek Zamiejscowy NSA w Katowicach z siedzibą w Gliwicach dla obszarów ówczesnych województw: katowickiego, częstochowskiego i bielskiego. Jego głównym organizatorem został dr Henryk Piętka, sędzia Sądu Wojewódzkiego w Katowicach, który był prezesem Ośrodka Zamiejscowego przez prawie dwadzieścia lat. Warto przypomnieć pierwszych sędziów administracyjnych, którzy rozpoczęli w nim działalność orzeczniczą. Wywodzili się oni zarówno z sądownictwa powszechnego (oprócz prezesa Henryka Piętki byli to sędziowie Telesfor Zamorski i Bogdan Skorupka), jak i organów administracji (Antoni

Laskowski i Zenon Kubica). Służbę w tym sądzie podjęło wielu znanych sędziów i cenionych prawników: Antoni Bromer, sędzia Stefan Cebulski, sędzia Anna Wiciak, Ewa Madej, prof. Ryszard Mikosz, Adam Mikusiński, sędzia Bonifacy Bronkowski, sędzia Krzysztof Wujek, sędzia Ryszard Pęk i wielu innych.

Reforma z 2004 r. proklamowała nowy model sądownictwa administracyjnego, dwuinstancyjny, w pełni niezależny. Utworzone wojewódzkie sądy administracyjne, w tym w Gliwicach obejmujący obszar województwa śląskiego, rozpoczęły działalność orzeczniczą w dniu 1 stycznia 2004 r. Pierwszym prezesem tego Sądu został prof. dr hab. Ryszard Mikosz. Oprócz sędziów NSA, dotychczas orzekających w Ośrodku Zamiejscowym NSA, służbę sędziowską rozpoczęli w nim prawnicy wywodzący się z sądownictwa powszechnego, korporacji prawniczych i organów administracji publicznej. Wielu z nich orzeka obecnie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, część łączy służbę sędziowską z działalnością dydaktyczno-naukową. Pracę w sądzie rozpoczęła liczna grupa asesorów sądowych, referendarzy sądowych i asystentów sędziego. Bez ich zaangażowania i pracy oraz - co trzeba usilnie podkreślić - wsparcia ze strony urzędników sądowych i innych pracowników administracyjnych nie byłoby możliwe sprawne funkcjonowanie sądu i powadzenie postępowania sądowego odpowiadającego europejskim i międzynarodowym standardom.

Nie sposób nie wspomnieć, że uchwalenie Konstytucji, reforma sądownictwa administracyjnego i przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej w sposób znaczący zmieniły pozycję ustrojową sądów, w tym sądów administracyjnych. Sądy polskie stały się sądami unijnymi, a prawo unijne, na zasadach określonych w Konstytucji, stało się częścią krajowego porządku prawnego. Składy orzekające Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach w swej działalności orzeczniczej wykorzystują dorobek orzecznicy Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, korzystają z instytucji procesowej umożliwiającej prowadzenie dialogu z TSUE za pomocą pytań prejudycjalnych. Sięgają do bogatego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, odwołują się do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Karty Praw Podstawowych. W działalności orzeczniczej tego sądu

powszechnym jest dokonywanie prokonstytucyjnej wykładni przepisów prawa, wielokrotnie składy orzekające stosowały wprost Konstytucję.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach utrzymuje partnerskie kontakty z Sądem Finansowym dla Berlina i Brandenburgii z siedzibą w Chocieburzu. Doroczne spotkania seminaryjne sędziów polskich i niemieckich umożliwiają wymianę poglądów i doświadczeń w odniesieniu do wielu ważnych zagadnień prawnych, stanowiących przedmiot zainteresowania orzecznictwa i doktryny w obu krajach. Bardzo cenimy sobie tę współpracę z sądem niemieckim.

Jubileuszowe obchody 100 - lecia sądownictwa administracyjnego to dobra okazja do podkreślenia, że sądy administracyjne stoją na straży prawa jako najwyższej wartości, przyczyniają się do umacniania państwa prawa, skutecznie chronią prawa jednostek. Z okazji tego Jubileuszu przygotowana została księga pt „Sądownictwo administracyjne w umacnianiu państwa prawa”. Znalazły się w niej artykuły związane z historią sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, przypomniano początki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Katowicach, czasy jego organizowania i pierwszych miesięcy działalności, omówiono kilka pierwszych orzeczeń. Kolejne części poświęcone zostały ustrojowi sądownictwa administracyjnego oraz zagadnieniom procesowym i materialnym z dziedziny prawa publicznego: administracyjnego i finansowego.

Dziękuję Państwu za uwagę.”

1.8. WYKŁAD PROF. DRA HAB. RYSZARDA MIKOSZA

Wykład prof. dra hab. Ryszarda Mikosza wygłoszony w dniu 6 września 2022 r. z okazji obchodów 100-lecia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, pt. „Rola sądownictwa administracyjnego w umacnianiu państwa prawa”

„Szanowni Państwo

1. Zagadnienie określone jako „rola sądownictwa administracyjnego w umacnianiu państwa prawa” jest nie tylko wielowątkowe ale też niezmiernie

rozległe. Ten stan rzeczy, w połączeniu z ograniczonym czasem wykładu, sprawia, że możliwe jest wyłącznie zwrócenie w nim uwagi na kilka kwestii, które wydają mi się szczególnie istotne, zwłaszcza w aktualnie otaczającej nas rzeczywistości. Ujmując problem innymi słowy, chciałbym się z Państwem podzielić paroma refleksjami, odniesionymi do roli sądownictwa administracyjnego w umacnianiu państwa prawa zarówno w przeszłości jak i w chwili obecnej, a także – co wydaje mi się równie ważne - do jego przyszłego miejsca w modelu ustrojowym naszego państwa.

2. Prawie sto lat temu jeden z wybitnych przedstawicieli nauki prawa administracyjnego Jerzy Stefan Langrod napisał, że „państwo praworządne jest nierozdzielnie zespolone z instytucją sądownictwa administracyjnego – bez niego bowiem nie ma państwa praworządnego, a bez państwa praworządnego nie ma sądownictwa administracyjnego”.

3. Upływający czas nieco zweryfikował tę skądinąd zasadną tezę. Mimo bowiem że rzeczywistość ustrojowa, jaka zaistniała w Polsce po drugiej wojnie światowej daleka była od tego, co dziś uważane jest za „państwo praworządne”, to jednak dzięki wieloletnim staraniom niewielkiej w sumie grupy osób, w 1980 r. doszło do reaktywacji sądownictwa administracyjnego.

4. Jednoinstancyjny wtedy Naczelny Sąd Administracyjny, którego kognicja była w początkowym okresie mocno ograniczona – zapewne wbrew oczekiwaniom i ku zaskoczeniu większości ówczesnych decydentów politycznych – od początku swojego działania przyjął kierunek orzekania, w ramach którego w coraz szerszym zakresie zwracano uwagę na ochronę praw jednostki. W literaturze określony on został jako „pro-obywatelski”, jako, że zwrot „państwo prawa” nie był w owym czasie terminem języka prawnego, nieczęsto też można było go spotkać w języku prawniczym.

5. Przykładem tej tendencji, może być w szczególności orzecznictwo NSA odnoszące się do relacji pomiędzy interesem publicznym (naonczas określanym jako „społeczny”), a interesem indywidualnym. Już w 1981 r. - sięgając do ówczesnej treści art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego - NSA wywiódł, że „obrona interesu indywidualnego i jej zakres sięgają do granic kolizji z interesem społecznym”, co wcale nie jawiło się wtedy jako oczywiste. Wkrótce

też ukształtowała się wyraźna linia orzecznicza w tym zakresie. Rozstrzygnięcia ją tworzące, będące jedynie przykładem tendencji zmierzającej do ochrony praw jednostki, niewątpliwie współcześnie uznać można za odpowiadające standardom państwa prawnego. Nie zmienia to faktu, że w ówczesnych realiach polityczno-ustrojowych NSA nie tyle „umacniał” państwo prawa, ile był organem, którego wykładnia prawa prowadziła do powstawania pierwszych zrębów tego państwa.

6. Termin „państwo prawa” po raz pierwszy pojawił się w Konstytucji w 1989 r., kiedy to rozpoczęła się przebudowa ustrojowa państwa polskiego. Wtedy bowiem dodano do ustawy zasadniczej rozdział określający zasady ustroju politycznego i gospodarczego, którego art. 1 stanowił, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Przepis o identycznej treści znajduje się w art. 2 aktualnie obowiązującej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

7. Obydwa wspomniane przepisy doczekały się licznych wypowiedzi interpretacyjnych zarówno w literaturze, jak i zwłaszcza w orzecznictwie. Powszechnie przyjmuje się, że użyta w nich formuła wyraża w sumie trzy zasady konstytucyjne, a mianowicie „zasadę państwa demokratycznego”, „zasadę państwa prawnego” oraz „zasadę sprawiedliwości społecznej”, które – co trzeba mocno podkreślić – są ze sobą ściśle powiązane funkcjonalnie i materialnie. Zwraca się zarazem uwagę, że na zasadę państwa prawnego składa się wiele zasad szczegółowych, z których część wyrażana jest wprost w przepisach Konstytucji (np. fundamentalna dla omawianego zagadnienia zasada prawa do sądu wyrażona w art. 45 ust. 1 Konstytucji). Inne z tych zasad - o nie mniej istotnym znaczeniu - wywiedzione zostały z przepisów ustawy zasadniczej przez Trybunał Konstytucyjny, czego przykładami są chociażby zasada zaufania do państwa i prawa, czy też zasada ochrony praw słusznie nabytych.

8. Powstaje pytanie, czym jest państwo prawa? Pomijając drugorzędne różnice poglądów zazwyczaj rozumie się przez nie państwo, w którym obowiązujące prawo ma pozycję nadrzędną w systemie politycznym, wiąże rządzących i wyznacza zakres ich kompetencji, a obywatelom gwarantuje szereg

praw i wolności. W państwie prawa organy i instytucje państwowe mogą więc działać jedynie w zakresie określonym przez prawo, natomiast obywatele mogą czynić to wszystko, czego prawo nie zakazuje. Przeciwnieństwem państwa prawnego jest, ujmując problem najprościej, państwo, w którym władza sprawowana jest arbitralnie, a prawo traktuje się w sposób instrumentalny.

9. W literaturze wymienia się wiele elementów, których istnienie warunkuje byt państwa prawa. Ze względu na przedmiot rozważań, należy w tym miejscu wymienić przede wszystkim: trójpodział władz, niezależną władzę sądowniczą sprawowaną przez niezawisłych sędziów, a także sądową kontrolę aktów administracyjnych. Podkreśla się przy tym, że istnienie tych elementów, podobnie jak i innych niezbędnych cech państwa prawa, musi zostać zagwarantowane w konstytucji, będącej aktem hierarchicznie najwyższym, w której określić należy podstawy ustrojowe państwa, w tym jego organy i ich kompetencje.

10. Czas wreszcie przejść do tytułowego zagadnienia, czyli do roli jaką sądownictwo administracyjne odgrywa w umacnianiu państwa prawa. Sądy te – jak to wynika z art. 184 Konstytucji – sprawują przede wszystkim kontrolę działalności administracji publicznej, orzekając w tych ramach także o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Podmiotami kontrolowanymi są zatem organy, będące co do zasady organami władzy wykonawczej.

11. Kontrola, ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, poza przypadkami, kiedy ustawy stanowią inaczej. Odnotować trzeba zarazem, że kognicja sądów administracyjnych nie ogranicza się jedynie do władczych rozstrzygnięć organów administracji publicznej, ale - jak to wynika z ustawodawstwa zwykłego – obejmuje również m.in. rozstrzygnięcie w przedmiocie niektórych sporów kompetencyjnych i sporów o właściwość, a także – co nader istotne - w przedmiocie skarg na bezczynność organów. Kontrola ta nie odnosi się przy tym, jak mogłoby to wynikać z art. 184 Konstytucji, wyłącznie do działalności organów administracji publicznej, ale w zakresie określonym ustawami dotyczy także działań oraz zaniechań innych organów władzy publicznej.

12. Bardzo szeroki zakres kognicji sądów administracyjnych sprawia, że w istocie rzeczy sprawowaną przez nie kontrolą objęty jest – pomijając nieliczne wyjątki – całokształt relacji pomiędzy organami wykonującymi władztwo państwowe, a podmiotami, które są (czy też mogą być) adresatami władczych rozstrzygnięć. Ten stan rzeczy sprawia, że krąg przedmiotowy spraw rozstrzyganych przez te sądy jest doprawdy olbrzymi, co potwierdza także ilość zapadłych orzeczeń. Tylko w 2021 r. wojewódzkie sądy administracyjne rozpoznały ponad 62 tysiące spraw, natomiast NSA blisko 13 tysięcy spraw. Są to liczby imponujące, zwłaszcza w porównaniu z dokonaniem niektórych innych organów państwa sprawujących władzę sądowniczą.

13. Zdecydowana większość spraw rozpatrywanych przez sądy administracyjne w większym lub mniejszym stopniu wiąże się z szeroko pojętą materią „państwa prawa”. Jednym z kluczowych wymogów takiego państwa jest zaś zagwarantowanie ochrony praw i wolności obywatelskich, co dotyczy w szczególności precyzyjnego określenia granic i przesłanek, których spełnienie czyni możliwym ingerencję w te prawa i wolności. Dokonywanie kontroli w tym zakresie zazwyczaj wskazywane jest jako pierwszoplanowe zadanie sądów administracyjnych. I na tym wątku chciałbym się teraz przez chwilę skoncentrować, sięgając do wybranych przykładów.

14. Pierwszy z nich dotyczy dostępu do informacji publicznej, który zagwarantowany został w Konstytucji. Truizmem jest stwierdzenie, że każda władza publiczna próbuje niekiedy działać dyskrecyjnie, nawet wówczas, gdy brak do tego podstawy prawnej. Czasem jednak praktyka taka przybiera bardzo niepokojące rozmiary, z czym mamy do czynienia obecnie. Wystarczy przywołać w tym zakresie spór dotyczący dostępu do danych odnoszących się do osób wchodzących w skład Krajowej Rady Sądownictwa, zwłaszcza w kontekście procedury udzielania poparcia ich kandydaturom. Sądy administracyjne w sposób wyraźny opowiedziały się na rzecz tezy, że „informacja o aktywności konkretnych sędziów jako funkcjonariuszy publicznych, ukierunkowanej na wyłonienie w ramach ustawowo przewidzianej procedury składu konstytucyjnego organu, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, jest informacją publiczną” [...], a „obejmowanie jej tajemnicą bądź w inny sposób czynienie jej informacją

niejawną nie znajduje bowiem podstaw w standardach demokratycznego państwa prawnego”.

15. Innym głośnym przykładem materii dotyczącej praw i wolności obywatelskich, są uchwały podejmowane przez rady niektórych gmin w przedmiocie określanym zazwyczaj jako „powstrzymanie ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową”. Uwzględniając skargi na tego rodzaju uchwały, sądy administracyjne wielokrotnie wyrażały zdecydowany pogląd, że tego rodzaju akty – nie tylko pozbawione są dostatecznej podstawy prawnej, ale stanowią także przejaw dyskryminacji z uwagi na preferencje seksualne i tożsamość płciową, co jest naruszeniem art. 32 Konstytucji, a także art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

16. I jeszcze jeden przykład dotyczący praw i wolności wybrany ze względu na miejsce, w którym się znajdujemy. Chodzi o rozstrzygnięcia sądów administracyjnych odnoszące się do materii związanej z nadawaniem tytułu naukowego profesora. NSA uznał, co ma kluczowe znaczenie dla osób ubiegających się o ten tytuł, że w tego rodzaju sprawach dopuszczalna jest kontrola sądownoadministracyjna. Podstawą podjętych rozstrzygnięć stało się uznanie, że akt urzędowy w przedmiocie nadania tytułu profesora stanowi jednocześnie realizację norm konstytucyjnych, jak i administracyjnych.

17. We wszystkich wspomnianych wyżej sprawach, a także w bardzo wielu innych, możliwość wystąpienia ze skargą do sądu administracyjnego jest w praktyce jedynym instrumentem prawnym służącym ochronie praw jednostki w sporze z organami władzy publicznej. Nie jest zatem przypadkiem, że art. 2 Konstytucji wypowiedający zasadę demokratycznego państwa prawnego jest jednym z częściej przywołanych przepisów ustawy zasadniczej zarówno w skargach, jak i w orzeczeniach sądów administracyjnych.

18. Działalności orzeczniczej sądów administracyjnych nie ułatwiają, niestety, ani władza ustawodawcza, ani wykonawcza. Jest swego rodzaju ponadczasową regułą, że obydwie te władze zazwyczaj dążą do zdominowania władzy sądowniczej, poprzez ograniczanie jej uprawnień, czy to w drodze legislacyjnej, czy też poprzez określoną praktykę stosowania prawa. Czasem jednak tendencja ta przybiera bardzo niepokojące rozmiary, co w obecnej

rzeczywistości jest aż nadto widoczne. Władza ustawodawcza uchwała coraz więcej aktów o katastrofalnej jakości, które w całości lub co najmniej w części nie spełniają standardów państwa prawa, a dotyczy to nie tylko ich treści, ale także ostentacyjnego naruszania zasad procedury legislacyjnej. Przykłady dotyczące szczególnej regulacji związanej z pandemią są w tym względzie aż nadto wymowne. Organy władzy wykonawczej z kolei stosując prawo, coraz częściej dokonują jego wykładni w sposób znacząco odbiegający od wcześniej powszechnie przyjmowanych reguł interpretacyjnych, których nauczyli mnie moi mistrzowie.

19. We wszystkich tych sytuacjach ciężar dokonania prawidłowej wykładni przepisów przerzucony zostaje na organy władzy sądowniczej, w tym także – a nawet zwłaszcza – na sądy administracyjne, jeśli zważyć na aktualny sposób działania organu, którego zadaniem jest orzekanie w sprawach zgodności ustaw z Konstytucją. Sądy administracyjne do tej pory potrafią temu ciężarowi sprostać, jakże często sięgając wprost do ustawy zasadniczej, stojąc tym samym na straży wartości państwa prawa. Widząc w naszym gronie osoby, z którymi miałem zaszczyt pełnić służbę sędziowską, jestem przekonany, że tak będzie również w przyszłości.

20. Nie sposób jednak nie dostrzec zagrożeń. Profesor Langrod miał bez wątpienia rację uznając istnienie sądownictwa administracyjnego za warunek sine qua non istnienia państwa prawnego. Sądownictwo to musi jednak – co jawi się jako oczywiste – charakteryzować się istotnymi cechami wyróżniającymi.

21. I tak, musi ono być właściwie usytuowane ustrojowo, jako władza odrębna od ustawodawczej i wykonawczej. Ten warunek jest w chwili obecnej spełniony tylko częściowo. Sędziowie sądów administracyjnych (podobnie jak i innych) muszą bowiem być niezawisli. Gwarancje niezawisłości dotyczą zaś nie tylko orzekania, ale także – a może przede wszystkim – sposobu ich powoływania. W tym zaś zakresie stan prawny – ujmując rzecz eufemistycznie – jest mocno ułomny, co dotyczy w szczególności statusu prawnego Krajowej Rady Sądownictwa, będącej przecież w praktyce organem o kluczowym znaczeniu dla obsadzania stanowisk sędziowskich.

22. Co więcej nie sposób wykluczyć groźby pogorszenia tego stanu rzeczy. Nie milkną bowiem głosy o potrzebie przebudowy struktury sądownictwa w ogólności, w ramach których pojawiają się też wątki związane z sądownictwem administracyjnym. Za szczególnie wadliwe uważam poglądy o potrzebie poddania sądów administracyjnych nadzorowi ministra sprawiedliwości. Praktyka pokazała, że nadzór sprawowany przez Prezesa NSA jest efektywny, co też potwierdzają wyniki orzecznicze sądów. Ten stan rzeczy jest – moim zdaniem – jedną z najistotniejszych przesłanek realizacji zasady trójpodziału władzy.

23. Szanowni Państwo

Jest oczywiste, że każdy organ władzy publicznej, a w praktyce osoby działające w jego imieniu, popełniają błędy. Nie inaczej jest w przypadku sądów administracyjnych. Błędy te stanowią jednak znikomy margines, co do zasady bowiem dorobek sądownictwa administracyjnego jawi się jako imponujący. Jedną z kluczowych jego cech jest nieustanne dążenie do umacniania państwa prawa, co w czasach postępującej instrumentalizacji prawa nie jest zadaniem łatwym. Tym bardziej należy złożyć sędziom tych sądów wyrazy szacunku za ich wysiłek i dokonania.

Dziękuję Państwu za uwagę.”

ROZDZIAŁ 2 WYDZIAŁ INFORMACJI SĄDOWEJ

2.1. WŁAŚCIWOŚĆ

Właściwość Wydziału Informacji Sądowej w 2022 r. nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. Wydział ten w dalszym ciągu realizował zadania wskazane w § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 5 sierpnia 2015 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1177, ze zm.), a ponadto wykonywał czynności określone w zarządzeniu Prezesa WSA w Gliwicach z 22 grudnia 2005 r. nr 20/05 w sprawie upoważnienia Przewodniczącego Wydziału Informacji Sądowej do umarzania, odraczania i rozkładania na raty, cofania umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty

nieuiszczonych należności sądowych oraz egzekucji nieuiszczonych należności sądowych.

2.2. UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI PUBLICZNEJ O DZIAŁALNOŚCI SĄDU

W porównaniu z rokiem poprzednim (51), w roku 2022 r. zwiększeniu uległa ilość wniosków o udostępnienie informacji publicznej o działalności Sądu składanych w trybie ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiają się następująco:

- 1) ogólna liczba wniosków: 75
- 2) ilość wniosków o wydanie kopii orzeczenia w trybie dostępu do informacji publicznej: 11
- 3) ilość wniosków załatwionych poprzez udzielenie informacji: 57 (w tym 5 dotyczących wydania kopii orzeczenia)
- 4) ilość wniosków załatwionych w formie decyzji administracyjnej: 2. Przy czym wskazana liczba dotyczy wniosków, które wpłynęły w 2022 r. Natomiast łączna liczba decyzji wydanych w 2022 r. wynosi 3, gdyż jedna z nich odnosi się do wniosku zarejestrowanego jeszcze w 2021 r. We wszystkich trzech przypadkach decyzje wydano w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej. Jako podstawę prawną tych rozstrzygnięć wskazano art. 1 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 16 ust. 1 i ust. 2 wspomnianej ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Dwie decyzje zostały zaskarżone odwołaniem do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, który utrzymał je w mocy.
- 5) Ilość wydanych decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego lub o wysokości opłat: 0.

2.3. PROWADZENIE SPRAW PETYCJI, SKARG I WNIOSKÓW

2.3.1. W 2022 r. nie odnotowano wpływu żadnej petycji w trybie ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870).

2.3.2. Odnotowano wpływ 40 skarg, o których mowa w art. 41a – 41e ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t. j. z 2023 r. poz. 317), mających zastosowanie w związku z odesłaniem z art. 29 § 1 ustawy z 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t. j. Dz.U. 2022 r. poz. 2492). Spośród nich, 28 było skierowanych do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

24 skargi podlegały rozpatrzeniu (2 spośród nich zostały przekazane przez: Naczelną Radę Administracyjną i Krajową Radę Sądownictwa).

Tylko jedna skarga okazała się zasadna. Skarga ta dotyczyła bezczynności wydziału orzeczniczego w rejestracji skargi.

16 skarg (spośród wszystkich 40) podlegało przekazaniu według właściwości. 4 skargi zostały przedstawione Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Naczelnego Sądu Administracyjnego; 2 Przewodniczącemu Wydziału Informacji Sądowej Naczelnego Sądu Administracyjnego, 1 Trybunałowi Konstytucyjnemu, 1 Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie, 1 Wojewodzie Śląskiemu, 2 Rzecznikowi Dyscyplinarnemu dla referendarzy sądowych, 1 została przekazana do Sądu Okręgowego w Gliwicach, a obecnie stanowi przedmiot czynności podejmowanych przez Naczelny Sąd Administracyjny, 1 Sądowi Rejonowemu w Będzinie, 3 – jako środki zaskarżenia (sprzeciw od postanowienia wydanego w przedmiocie prawa pomocy oraz dwa zażalenia), które odnosiły się do spraw sądownoadministracyjnych zawisłych przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Gliwicach – zostały przekazane właściwym wydziałom orzeczniczym.

2.3.3. W 2022 r. odnotowano wpływ 109 wniosków, o których mowa w art. 41a – 41e ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 29 § 1 ustawy z 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Spośród nich, 27 było skierowanych do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

Rozpoznano merytorycznie 94, wśród których dominowały wnioski o wydanie odpisów lub kserokopii dokumentów z akt spraw (41). Liczne były

również wnioski, które zmierzały do pozyskania informacji o stanie spraw (22). Niezależnie od powyższego występowano o wgląd do akt spraw, o włączenie dokumentów do akt spraw, o odstąpienie od przesyłania korespondencji na określony adres czy o zwrot kosztów, które zostały już zwrócone. Proszono też o udzielenie informacji o wysokości opłat sądowych czy o trybie zaskarżania aktu lub czynności do sądu administracyjnego.

15 spośród wniosków podlegało przekazaniu według właściwości: do wydziału orzeczniczego WSA w Gliwicach, innemu sądowi oraz Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

2.3.4. Poza wyżej wymienionymi skargami i wnioskami odnotowano również wpływ 21 pism o różnorodnej treści. Pisma te w istocie były kierowane do innych podmiotów, a ich przesłanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach miało charakter informacyjny. Stąd pisma te pozostawiano bez dalszego biegu a przekazywanie ich właściwym adresatom następowało tylko wówczas, gdy z ich treści lub oznaczenia kręgu adresatów (w przypadku wiadomości wysyłanych e-mailem) nie wynikało, by do adresatów tych zostały one już skierowane.

2.4. EGZEKUCJA NIEUISZCZONYCH NALEŻNOŚCI SĄDOWYCH

W Wydziale Informacji Sądowej podejmowano również czynności związane z egzekucją (symbol 317) i umarzeniem (symbol 316) nieuiszczonych należności sądowych.

Łącznie do wyegzekwowania za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. było 11.848 zł.

200 zł zostało wpłaconych przez zobowiązanych (2 sprawy), ściągnięto 8.700 zł (30 spraw), umorzono 548 zł (w 1 sprawie).

Na dzień 31 grudnia 2022 r. pozostały do załatwienia 24 sprawy – łączna kwota do ściągnięcia 2.400 zł.

Wpłynęły 4 wnioski o umarzenie nieuiszczonych należności sądowych (na łączną kwotę 399 zł). Załatwiono z tej kategorii 2 sprawy: w 1 odmówiono

umorzenia należności na kwotę 100 zł, w drugiej umorzono opłatę za wydanie dokumentów na podstawie akt sprawy sądowoadministracyjnej w kwocie 99 zł. Pozostałość na dzień 31 grudnia 2022 r. – 2 sprawy na łączną kwotę 200 zł.

2.5. PUBLIKACJE ORZECZEŃ W DZIENNIKU URZĘDOWYM

Wydział Informacji Sądowej przesłał 39 wyroków do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego. Wszystkie zostały opublikowane.

2.6. RZECZNIK PRASOWY

Przewodniczący Wydziału – Rzecznik Prasowy telefonicznie udzielał informacji o sprawach i orzeczeniach Sądu, budzących zainteresowanie dziennikarzy. W sprawie o sygn. akt II SA/GI 133/21 dotyczącej warunków zabudowy i zagospodarowania terenu udzielił wywiadu telewizyjnego.

Następujące sprawy były przedmiotem publikacji prasowych:

- 1) I SA/GI 139/22, dotycząca momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku VAT została omówiona w Dzienniku Gazeta Prawna z 26 lipca 2022 r.
- 2) I SA/GI 814/22, dotycząca tzw. ulgi mieszkaniowej w podatku dochodowym od osób fizycznych została omówiona w Rzeczpospolitej z 17 listopada 2022 r.
- 3) I SA/GI 24/22, dotyczący wysokości odliczenia od podatku kwoty podatku zapłaconego za granicą, został omówiony w Dzienniku Gazeta Prawna z 20 czerwca 2022 r. oraz w Monitorze Podatkowym nr 4/2022.
- 4) I SA/GI 1340/21, dotyczący posiadania na terenie Polski zakładu przez spółkę duńską, został omówiony w Dzienniku Gazeta Prawna z 28 lutego 2022 r.
- 5) I SA/GI 1684/21 oraz I SA/GI 1307/21, dotyczące zwolnienia darowizny z opodatkowania, zostały omówione w Dzienniku Gazeta Prawna z 29 listopada 2022 r.

- 6) II SA/GI 506/22, dotyczący zmian z regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, został omówiony w Rzeczpospolitej z 27 września 2022 r.
- 7) III SAB/GI 84/22, dotyczący bezczynności organu administracyjnego w udostępnieniu informacji publicznej w postaci wzorów stosowanych pieczęci urzędowych, został omówiony w Rzeczpospolitej z 21 czerwca 2022 r.
- 8) III SAB/GI 276/21, dotyczący obowiązku poinformowania osoby wnioskującej o udostępnienie informacji publicznej o braku dysponowania tą informacją przez adresata wniosku, został omówiony w Rzeczpospolitej z 30 czerwca 2022 r.
- 9) II SA/GI 190/22, dotyczący świadczenia pielęgnacyjnego, został omówiony w Rzeczpospolitej z 23 czerwca 2022 r.
- 10) II SA/GI 513/22, dotyczący świadczenia wychowawczego, został omówiony w Dzienniku Gazeta Prawna z 7 września 2022 r.
- 11) III SA/GI 336/22, dotyczący zawieszenia postępowania administracyjnego, został omówiony Rzeczpospolitej z 20 lipca 2022 r.
- 12) II SA/GI 536/22, dotyczący wstrzymania robót budowlanych, został omówiony w Rzeczpospolitej z 4 listopada 2022 r.

Wymienione orzeczenia zostały także zaprezentowane w Dziale II niniejszego opracowania.

2.7. POZOSTAŁE CZYNNOŚCI

W toku bieżącej działalności Wydziału informowano osoby zainteresowane o właściwości Sądu, sposobie procedowania i stanie spraw załatwianych w Sądzie, a także udostępniano akta stronom wraz z odpisami lub kserokopiami zawartych w nich dokumentów.

W ramach współpracy z innymi sądami, prokuraturami oraz administracją rządową i samorządową Wydział udzielał odpisów albo kserokopii orzeczeń

sądowych, wypożyczał akta spraw prawomocnie zakończonych oraz informował o toku postępowań sądowych.

W Wydziale prowadzono sprawozdawczość statystyczną zarówno dla potrzeb wewnętrznych (w zakresie sprawności postępowania, terminowości podejmowania czynności, załatwiania spraw i dotyczącym obsady wydziałów orzeczniczych), jak i dla Naczelnego Sądu Administracyjnego (stosownie do wymogów i potrzeb doraźnych).

Opracowywano informacje przekazywane kwartalnie przez Przewodniczących wydziałów orzeczniczych o stwierdzonych uchybieniach w działalności organów administracji publicznej dla potrzeb Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przesyłało sygnatury prawomocnych wyroków, w których zastosowano przepisy prawa Unii Europejskiej lub prawa międzynarodowego, a także powołało się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w ramach informacji przekazywanych kwartalnie przez Przewodniczących wydziałów orzeczniczych.

Prowadzono bibliotekę sądową.

Zespół do opiniowania wniosków o celowości zakwalifikowania orzeczeń do publikacji w zbiorze urzędowym obradował jeden raz, rekomendując skierowanie jednego orzeczenia do publikacji.

Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej dokonywał przewidzianych prawem czynności nadzorczych nad pracą wszystkich pracowników tego Wydziału, sprawując bieżącą kontrolę nad wykonywaniem powierzonych im obowiązków oraz orzekał w Wydziale I orzeczniczym i uczestniczył w organizowanych tam naradach.

ROZDZIAŁ 3 KONTAKTY

3.1. KONTAKTY KRAJOWE

10 maja 2022 r. – Warszawa

Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej dr Paweł Kornacki uczestniczył w NSA w naradzie Przewodniczącego Wydziału Informacji Sądowej NSA Sylwestra Marciniaka z Przewodniczącymi Wydziałów Informacji Sądowej wojewódzkich sądów administracyjnych.

11-13 maja 2022 – Gliwice

W ramach obchodów 100-lecia sądownictwa administracyjnego w Województwie Śląskim w WSA w Gliwicach odbyło się polsko-niemieckie seminarium sędziów orzekających w sądach administracyjnych i finansowych. W spotkaniu uczestniczyło pięciu sędziów Sądu Finansowego dla Berlina i Brandenburgii w Chocieburzu (Cottbus) z Prezesem Prof. dr Thomasem Stapperfendem, trzech sędziów Saksońskiego Wyższego Sądu Administracyjnego w Budziszynie (Bautzen) na czele z Prezesem tego Sądu Susanne Dahlke-Piel i czterech sędziów WSA we Wrocławiu z Prezesem Ireneuszem Dukielem. W trzech posiedzeniach roboczych uczestniczyło także po kilku sędziów tutejszego Sądu. Sędziowie każdego z sądów przygotowali wystąpienia obejmujące zagadnienia procesowe i materialnoprawne, do których przygotowane zostały koreferaty. Spotkanie stanowiło okazję do przeprowadzenia dyskusji i porównania orzecznictwa w obu krajach przy rozpoznawaniu podobnych spraw. Szczegóły zostały omówione w Rozdziale 1.5. Działu III.

16 maja 2022 r. – Warszawa

NSA przeprowadził szkolenie nt.: „Metodyka pracy sędziego sądu administracyjnego”, w którym uczestniczyli Sędzia WSA Borys Marasek, Sędzia WSA Krzysztof Nowak oraz Asesor WSA Aleksandra Żmudzińska.

26 maja 2022 r. – Gliwice

Sędziowie tutejszego Sądu z Wydziałów I i III uczestniczyli w szkoleniu on-line przeprowadzonym przez dr Agnieszkę Tłaczałę ze Szkoły Głównej Handlowej

w Warszawie nt.: „Rachunkowość podatkowa. Analiza bilansów i sprawozdań finansowych wraz z objaśnieniami w aspekcie odpowiedzialności osób trzecich”.

6-7 czerwca 2022 r. – Starawieś k. Węgrowa

Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek uczestniczył w naradzie Kierownictwa NSA z udziałem Prezesów wojewódzkich sądów administracyjnych.

20 lipca 2022 r. – Gliwice

Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek na zaproszenie Komendanta Miejskiego Policji w Gliwicach Insp. Marka Nowakowskiego uczestniczył w obchodach 100. rocznicy utworzenia Policji Województwa Śląskiego.

6 września 2022 r. – Katowice

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego odbyły się uroczystości związane z obchodami 100-lecia utworzenia sądownictwa administracyjnego w województwie śląskim, w których uczestniczyli zaproszeni goście oraz sędziowie i pracownicy WSA w Gliwicach, zarówno w służbie czynnej jak i w stanie spoczynku lub na emeryturze. Wygłoszone zostały referaty oraz przemówienia, a następnie wręczono wyróżnienia osobom zasłużonym dla gliwickiego sądu.

26 września 2022 r. – Poznań

W uroczystych obchodach jubileuszowych 100-lecia sądownictwa administracyjnego w Poznaniu uczestniczył Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek.

4 października 2022 r. – Katowice

Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek uczestniczył w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2022/2023 na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego.

25 października 2022 r. – Warszawa

Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek oraz Dyrektor Sądu Stanisław Garncarz uczestniczyli w uroczystościach, które odbyły się na Zamku Królewskim

w Warszawie, z okazji 100-lecia utworzenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

26-27 października 2022 r. – Józefów k. Warszawy

Prezes WSA w Gliwicach Leszek Kiermaszek uczestniczył w konferencji sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego .

14 listopada 2022 r. – on-line

Wiceprezes WSA w Gliwicach dr Krzysztof Kandut uczestniczył w 157. Konferencji podatkowej „VAT – aktualne problemy” zorganizowanej przez Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych Uniwersytetu Łódzkiego.

24-25 listopada 2023 r. – on-line

Asesor WSA dr Aneta Majowska uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „O Pojmowaniu Prawa i Prawoznawstwa” organizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego.

17 grudnia 2022 r. – on-line

Asesor WSA dr Aneta Majowska uczestniczyła w II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Konstytucje i prawo konstytucyjne na świecie” organizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

3.2. KONTAKTY ZAGRANICZNE

22-23 marca 2022 r. – Thessaloniki, Republika Grecka

Sędzia WSA dr Agata Ówik-Bury uczestniczyła w szkoleniu organizowanym przez EJTN dla sędziów sądów administracyjnych nt.: „EU TAX LAW”.

ROZDZIAŁ 4 SZKOLENIA I NARADY REFERENDARZY SĄDOWYCH, ASYSTENTÓW SĘDZIÓW I PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNYCH

- 1) 27 stycznia 2022 r. starszy sekretarz sądowy Joanna Drożdżał uczestniczyła w szkoleniu nt. archiwizacji dokumentacji w systemie EZD

- PUW zorganizowanym w formie on-line przez Naukową Sieć Komputerową Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie;
- 2) 15 lutego 2022 r. starszy specjalista Renata Konieczny uczestniczyła w szkoleniu nt.: „Nowe zasady sporządzania sprawozdań budżetowych i z operacji finansowych w 2022 roku” zorganizowanym w formie on-line przez firmę Presscom Sp. z o.o. we Wrocławiu;
 - 3) 3 marca 2022 r. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych płk Ryszard Jedlecki uczestniczył w formie zdalnej w szkoleniu z zakresu ochrony informacji niejawnych zorganizowanym przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego Delegaturę w Katowicach;
 - 4) w dniach 21-25 marca 2022 r. specjalista Beata Kujawska oraz specjalista Joanna Pasiecznik-Sól uczestniczyły w szkoleniu nt.: „Kurs Kierowników Kancelarii Tajnych. Szkolenie podstawowe z warsztatami praktycznymi dla kierowników kancelarii tajnych i niejawnych” przeprowadzonym przez Krajowe Stowarzyszenie Ochrony Informacji Niejawnych w Katowicach;
 - 5) 20 maja 2022 r. Kierownik Oddziału Spraw Ogólnych i Osobowych Urszula Kłaczyńska-Wydra uczestniczyła w webinarium w formie on-line nt.: „Rejestr umów nowy obowiązek jednostek sektora finansów publicznych od 2022 r.” zorganizowanym przez ODDK Sp. z o.o. Sp. k. w Gdańsku;
 - 6) 10 czerwca 2022 r. starsi referendarze Łukasz Strzępek, Leszek Wolny i Piotr Łukasik uczestniczyli w konferencji pt. „W labiryncie pomocy prawnej z urzędu – czas na poważne zmiany” zorganizowanej przez Naczelną Radę Adwokacką w Katowicach;
 - 7) 14 czerwca 2022 r. Dyrektor Sądu Stanisław Garncarz oraz Główna Księgowa Krystyna Popek uczestniczyli w naradzie okresowej w NSA, podczas której przeprowadzono szkolenie dotyczące naruszeń dyscypliny finansów publicznych;
 - 8) 5 sierpnia 2022 r. Wiceprezes WSA w Gliwicach dr Krzysztof Kandut przeprowadził szkolenie dla pracowników wydziałów orzeczniczych w sprawie anonimizacji i udostępniania orzeczeń za pośrednictwem systemów informatycznych;

- 9) 19 sierpnia 2022 r. starszy asystent sędziego Grzegorz Śliwa uczestniczył w szkoleniu nt.: „Odmowa udostępnienia informacji publicznej i informacji sektora publicznego” zorganizowanym w formie on-line przez Firmę Presscom Sp. z o.o. we Wrocławiu;
- 10) 22 sierpnia 2022 r. Kierownik Sekretariatu Wydziału Informacji Sądowej Urszula Smykała uczestniczyła w szkoleniu nt.: „Regulacje dotyczące kas zapomogowo-pożyczkowych – nadzór, prawa, obowiązki, RODO, nowe definicje, dokumentacja i odpowiedzialność” zorganizowanym w formie on-line przez firmę Presscom Sp. z o.o. we Wrocławiu;
- 11) 5 października 2022 r. dziesięciu pracowników WSA w Gliwicach uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym udzielania pierwszej pomocy zorganizowanym w siedzibie WSA w Gliwicach przez firmę MEDYKSZKOLENIA w Łodzi;
- 12) 9 września 2022 r. specjalista Małgorzata Filarska uczestniczyła w szkoleniu nt.: „Zmiany w prawie pracy i elementy czasu pracy w II połowie 2022 r.” zorganizowanym w formie on-line przez Total Expert w Sosnowcu;
- 13) 21 września 2022 r. Kierownik Oddziału Spraw Ogólnych i Osobowych Urszula Kłaczyńska-Wydra uczestniczyła w szkoleniu nt.: „Cele i kompetencje jednostek budżetowych oraz jednostek im podległych w świetle Ustawy o finansach publicznych, Polskiego Ładu oraz w świetle protokołów pokontrolnych NIK, RIO, MF” zorganizowanym w formie on-line przez Ośrodek Wspierania Administracji Lokalnej w Dobrzyniewie Dużym;
- 14) w dniach 3-4 października 2022 r. starszy sekretarz sądowy Joanna Drożdżał uczestniczyła w szkoleniu nt. „Zajęcia doskonalące dla koordynatorów czynności kancelaryjno-archiwalnych oraz archiwistów zakładowych” zorganizowanym w formie on-line przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego w Warszawie;
- 15) 11 października 2022 r. Główny Specjalista Piotr Niesobski uczestniczył w naradzie informatyków w NSA poświęconej m. in. organizacyjno-technicznym aspektom obsługi systemów EZD i PASSA i planowanym

kierunkom rozwoju systemów wspierających informatyzację postępowania sądowoadministracyjnego;

- 16) 25 października 2022 r. starszy specjalista Renata Konieczny uczestniczyła w szkoleniu nt. „Najczęściej występujące nieprawidłowości w jsfp w zasadach i ewidencji księgowej skutkujące naruszeniem dyscypliny finansów publicznych” zorganizowanym w formie on-line przez Akademię Finansów i Rachunkowości Halina Piwowarczyk w Warszawie;
- 17) 8 grudnia 2022 r. starszy specjalista Renata Konieczny uczestniczyła w szkoleniu nt. „Bilans zamknięcia – zasady prawidłowego sporządzenia sprawozdania finansowego w JSFP za 2022 r.”, które w formie on-line zorganizowała Akademia Finansów i Rachunkowości Halina Piwowarczyk w Warszawie.

ROZDZIAŁ 5 ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE PROWADZONE PRZEZ SĘDZIÓW I ASESORÓW SĄDOWYCH W SZKOŁACH WYŻSZYCH

W 2022 roku następujący sędziowie i asesory orzekający w WSA w Gliwicach prowadzili zajęcia dydaktyczne w szkołach wyższych:

- 1) dr hab. Grzegorz Dobrowolski (Uniwersytet Śląski);
- 2) dr hab. Dorota Fleszer (Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu);
- 3) dr Adam Gołuch (Akademia Górnośląska w Katowicach);
- 4) dr Krzysztof Kandut (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu);
- 5) prof. dr hab. Andrzej Matan (Uniwersytet Śląski);
- 6) prof. dr hab. Adam Nita (Uniwersytet Jagielloński);
- 7) dr hab. Stanisław Nitecki (Uniwersytet Opolski);
- 8) mgr Piotr Pyszny (Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu);
- 9) dr hab. Artur Żurawik (Uniwersytet Jagielloński).

ROZDZIAŁ 6 ORZEKANIE W NACZELNYM SĄDZIE ADMINISTRACYJNYM

W roku 2022 Sędziowie NSA oraz sędziowie WSA orzekający w WSA w Gliwicach 55 razy orzekali w NSA:

- 1) Sędzia WSA Piotr Broda – 26 razy;
- 2) Sędzia WSA Adam Nita – 25 razy;
- 3) Sędzia NSA Anna Apollo – 4 razy.

Poza tym 11 razy w NSA orzekał Prezes WSA w Gliwicach Sędzia NSA Leszek Kiermaszek.

ROZDZIAŁ 7 ZAJĘCIA DLA APLIKANTÓW ADWOKACKICH, RADCÓWSKICH I SĘDZIOWSKICH

- 1) Sędzia WSA Małgorzata Herman prowadziła w II półroczu 2022 r. zajęcia dydaktyczne w ramach szkolenia aplikantów adwokackich w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Bielsku-Białej w wymiarze 14 godzin;
- 2) Sędzia WSA dr Krzysztof Kandut prowadził zajęcia z zakresu prawa administracyjnego i prawa finansowego dla aplikantów adwokackich w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Katowicach w wymiarze 42 godzin;
- 3) Sędzia WSA dr Paweł Kornacki prowadził zajęcia z zakresu prawa podatkowego dla aplikantów aplikacji sędziowskiej w wymiarze 20 godzin;
- 4) Sędzia WSA Bożena Pindel prowadziła zajęcia w ramach szkolenia aplikantów adwokackich w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Bielsku-Białej w wymiarze 12 godzin lekcyjnych;
- 5) Sędzia WSA Bożena Suleja-Klimczyk prowadziła zajęcia w trybie on-line oraz stacjonarnym z zakresu ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z aplikantami radcowskimi w Okręgowej Izbie Radców Prawnych – Delegatura w Częstochowie i aplikantami adwokackimi w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Częstochowie w wymiarze 40 godzin.

**ROZDZIAŁ 8 SĘDZIOWIE NSA I SĘDZIOWIE WSA W GLIWICACH
POWOŁANI PRZEZ MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI DO
PRZEPROWADZENIA EGZAMINU ADWOKACKIEGO LUB EGZAMINU
RADCOWSKIEGO**

- 1) Zarządzeniem z 10 lutego 2022 r. (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z 11 lutego 2022 r. poz. 48) Minister Sprawiedliwości powołał Sędziego WSA Małgorzatę Herman na egzaminatora w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 2) Zarządzeniem z 11 marca 2022 r. (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z 14 marca 2022 r., poz. 66) Minister Sprawiedliwości powołał Sędziego WSA dr Krzysztofa Kanduta na egzaminatora w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 3) Zarządzeniem z 14 marca 2022 r. (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z 15 marca 2022 r., poz. 83) Minister Sprawiedliwości powołał Sędziego WSA dr hab. Artura Żurawika na egzaminatora w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego;
- 4) Zarządzeniem z 15 marca 2022 r. (Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości z 17 marca 2022 r., poz. 91) Minister Sprawiedliwości powołał Sędziego WSA Bożenę Pindel na egzaminatora w komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.

**ROZDZIAŁ 9 PYTANIA DO TRYBUNAŁU KONSTYTUYCJNEGO
I TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ**

W 2022 r. WSA w Gliwicach w 2022 r. nie skierował pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego, natomiast do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej skierował pytanie prejudycjalne w sprawie o sygn. akt I SA/GI 942/22. Sprawa ta została omówiona w Rozdziale 1 (pkt 1.4.), Działu II.

ROZDZIAŁ 10 ZDANIA ODRĘBNE

W 2022 r. zostały zgłoszone zdania odrębne od orzeczeń WSA w Gliwicach od następujących orzeczeń:

- 1) wyroku z 26 października 2022 r., sygn. akt III SA/GI 439/22 w przedmiocie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Sędzia WSA Magdalena Jankiewicz);
- 2) postanowienia z 28 listopada 2022 r., sygn. akt I SA/GI 942/22 w przedmiocie podatku dochodowego od osób prawnych (Sędzia WSA Beata Machcińska).

Sprawy te zostały przedstawione w Dziale II.

ROZDZIAŁ 11 PRZYJĘCIA INTERESANTÓW PRZEZ PREZESA SĄDU

W 2022 r. Prezes i Wiceprezesi Sądu dziewięciokrotnie przyjęli interesantów, celem udzielenia im żądanych wyjaśnień. Wizyty dotyczyły spraw toczących się przed tutejszym Sądem:

- 1) 10 lutego 2022 r. – sygn. akt I SA/GI 1500/20 oraz I SA/GI 1501/20;
- 2) 17 lutego 2022 r. – sygn. akt II SA/GI 266/21 oraz II SPP/GI 309/21;
- 3) 26 maja 2022 r. – sygn. akt I SA/GI 1501/20;
- 4) 10 czerwca 2022 r. – sygn. akt III SA/GI 213/22;
- 5) 9 sierpnia 2022 r. – sygn. akt II SAB/GI 50/22;
- 6) 26 października 2022 r. – sygn. akt III SA/GI 300/22;
- 7) 10 listopada 2022 r. – sygn. akt II SA/GI 1136/22, II SA/GI 1002/22 oraz II SA/GI 852/22;
- 8) 10 listopada 2022 r. – sygn. akt II SAB/GI 50/22;
- 9) 29 grudnia 2022 r. – sygn. akt III SA/GI 696/22.